

שבת פרשת תולדות, כ"ט במר חשוון, 18.11.17, גיליון מס' 21

תפילה

מילים ולחן: ישי לפידות

מנסה לא לבכות מנסה לחכות
ואז אבא אומר שצריך לקוות
להרבות בתפילה, לבקש בקשה
אני סך הכל ילד קטן בלי
תשובה
מנסים להבין, להיות קצת
גדולים
אבל גם הגדולים לא תמיד
מבינים
לא תמיד יש תשובות,
מחשבות חדשות
אז אני מנסה ואלך קורא
אלוקים, שמור נא עלינו
כי אנחנו רק ילדים
אתה שיושב בשמיים
אתה שנותן תחיים
המלאך הגואל אותי מכל רע
הוא יברך את הנערים

שלום קהילה יקרה,

לפני כחודש, אירעה תאונת עבודה מחרידה בראש צורים. בתאונה זו קיפח את חייו החשמלאי **דניאל אהרון ז"ל**. משלחת של חברים יקרים מראש צורים הגיעה לנחם את המשפחה ומשתפת אותנו בתחושותיה ובדברים ששמעה אודותיו. בחודש כסליו חל יום פטירתם של חברינו **דני קלמן ז"ל** ו**עמיקם עם שלם ז"ל**. לזכרם אנו מביאים את דבריהן של **ג'ודי פולסטר**, אחותו של דני, ואת דבריה ושל **כנה שכטר**.

יחד עם **מלכה שניר** והמשפחה התרגשנו בערב הזיכרון **לישראל שניר ז"ל**, ומהנצחתו בברכת הלבנה המתנוססת בכניסה לבית הכנסת. אנו מביאים כאן את דבריה של **אופירה**, בתו, בשעת הטקס. ואם בזיכרון עסקינו, **עקיבא יעיר** מציע לשדרג את מצפה צחי ולהופכו לאתר הנצחה לכל חברינו שאינם עוד איתנו. החגים חלפו עברו לפני למעלה מחודש, וחשבנו שזו הזדמנות טובה להעלות לדיון את הנושא: 'הבאת ילדים לבית הכנסת'. אנו מודים **לנחשון שרלו**, **ליעל סמואל**, **למוריה יסלזון**, **למוריה ששון**, **לאסתר קרנץ ולעדינה הרשברג** שטרחו ושיתפו אותנו בדעתם בנושא. כשם שקהילתנו מגוונת, כך גם הדעות בנושא זה שונות ומגוונות.

במדור "בית אבי" משתפת אותנו **אורלי אברהם** באופיים המיוחד של הוריה **הרב אשר וכוכה ליטוב שרעבי**, ובמדור "הזרקור" מספרת לנו **אסנת ארבל** על בית חולים "אלי"ן, בו היא עובדת. קהילתנו התברכה באנשי מקצוע בתחומים שונים, ולכן בחרנו לפתוח במדור חדש בשם "על דעת המומחה" בו יחלקו עימנו חברינו ידע מקצועי מעניין ומועיל. והפעם, **הראל שרעבי**, מעשיר אותנו בנושא החיסכון והביטוח הפנסיוני. במדור "אלטרנטיבי" מאירה לנו **יעל קרמר** את אפשרות ההקלה על בחילות בוקר בשעת היריון, **וורד קייפי** מספרת לנו הפעם על אלון השעם במדורה "הבט סביב". **לביאה כהן** משתפת אותנו ברשימה מתערוכת הביאגלה לאמנות יהודית עכשווית, ו**אסנת ניר** חולקת עימנו את חוויותיה מיום המיונים של "כיוונים נוספים" לקראת בניית בית נאמן בראש צורים. במדור "חוק הדתיים השלובים" אנו מארחים הפעם את משפחות **ראם ולוריא**. זאת ועוד במדורינו הקבועים.

אנו רוצים להודות הפעם **לידידה עם שלם** שהגיהה את הגיליון.

כמו תמיד, נשמח לשמוע הערות והצעות בשבילים או במייל yarchon@r-tzurim.co.il. גם כותבינו היקרים ישמחו לשמוע את תגובותיכם והתייחסותכם לדברים שכתבו.

קריאה נעימה,

צוות העלון: **הרב מרדכי ורדי**, **אביבית אהרנוף**, **רחלי אבלמן**, **איילת שטרן**, **טל נוימן**, **יעקב דרורי-נבאום** ו**נעמה דיטור**.

שמשעיר, הקנאות הופכת להיות מלכודת עצמית. הפנט לכוד בתבנית המנטלית של מלחמה, ואינו יכול להיחלץ ממנה, וכך הוא שוקע בתוך האלימות שהוא מייצר, וטובע בה, ומטביע גם את סביבתו. חז"ל אמרו שבשעת השמד כשרוצים להעביר את ישראל על דתם יוצאים להיהרג גם על שרוך נעל. מאז הפך שרוך הנעל כדימוי לדבר קטן ערך שנלחמים עליו בנוקשות. בחודש כסלו נקרא למכבים לעזור לנו לבחון מהי ציפור הנפש שנשמתנו תלויה בה, ומתי להתרכז ולשמור את הכוחות למאבקים החשובים ביותר, ובינתיים נהיה גמישים וקשובים ונאמנים לעצמנו.

המכבים הביאו את הקנאות החיובית לארגז הכלים הלאומי. מתתיהו קרא מי לד' אלי, ולא בחל בדרך האלימות והמלחמה. הקנאות היא חרב פיפיות. כלי מסוכן כי הוא יכול להיות מופנה החוצה ופנימה. מנהיג צריך חוש הבחנה דק כדי להבין מתי פוגעים בציפור הנפש פגיעה שמצדיקה קנאות. לכן, מצד אחד קנאות הכרחית. מי שלא יודע להתקומם כשמאיימים על בסיס הזהות שלו הוא חסר חוט שדרה, ולא יצליח להעמיד מורשת. מצד אחר, כאשר קיימת מחשבה שקנאות היא מתכון הצלחה מול אויבים, ומתוך כך נעשה בה שימוש אמוציונלי על כל מה

לביאה כהן ולכל המשפחה,

משתתפים בצערך במות אביך

הרב ישראל רוזן זצ"ל.

המקום ינחם אותך בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

בית ראש צורים

אופירה שביב, בתו של ישראל שניר ז"ל

בכל פעם שהיה נדרש בסיום תפילת ערבית, לקדש את הלבנה, היו לו המילים הקבועות: "כולם מוזמנים לקידוש....לבנה". "סימן טוב יהיה לנו ולכל ישראל". מעתה, בכל חודש, יחד עם קידוש לבנה, נזכר בו יחד עם כל ציבור המתפללים. במהלך השנה החולפת זכינו לשמוע כמה טוב ואורה הוא השפיע עלינו ועל כל סובביו, בדיוק כמו הלבנה כך הרגשנו כולנו. הלוואי ונזכה לחוש באורו של אבא היקר, ונתחדש כמותו, והקב"ה יאיר את מזלנו כמו הלבנה. יהי זכרו ברוך.

בית הכנסת שאבא פקד בדבקות מידי יום ביומו הוא המקום שבו בחרנו להנציח את אבא שלנו היקר. אבא, שניחן במאור פנים כמאור הלבנה, יונצח על ידי קידוש לבנה. אבא, שהיווה עבורנו בני המשפחה מאור גדול, יונצח בברכה שכולה אור ומזל טוב בעזרת ה' לכל עם ישראל. כולם ודאי זוכרים, איך בכל מוצאי שבת, הציבור היה מתכנס במניין שאבא ייסד בביתו, לתפילת ערבית.

דני קלמן ז"ל - ז' כסלו התש"ע

חבר קיבוץ ראש צורים. הגיע אלינו במסגרת גרעין איתן. דני היה חבלן משטרה, התנדב במד"א, כחובש ונהג אמבולנס, ביחידת החילוץ עציון ובכיתת הכוננות של ראש צורים. גם בתוך הקיבוץ דני יזם, פעל, דחף והיה מעורב מאוד. דני הקים את "מחסן חיובי" שמטרתו הייתה לאסוף ציוד שיעזור לתושבי ראש צורים בשמחות פרטיות וציבוריות. דני היה בעל ידי זהב, ואף הכין בעצמו חלק מהציוד במחסן לשימוש הכלל. לאחר מותו שודרג המחסן לזכרו, והוא משמש כיום את תושבי ראש צורים וגוש עציון. דני נפטר ממחלה קשה בהיותו בן 46 והותיר אחריו הורים, אחות ואח, רעייתו תמי וילדיו אלמוג, עוז, מעיין וידידיה. ביום ירושלים ה'תשע"ב הוכנס לבית הכנסת בראש צורים ספר תורה שנכתב לזכרו.

הדברים נכתבו ע"י ג'ודי פולסטר, אחותו של דני, במסגרת פרויקט להנצחתו של דני בקורס קצינים במכללה הלאומית לשוטרים.

עם היצירתיות המופלאה שלו, דני הבין שלא רק פרויקטים פיזיים יכולים לעזור, אלא גם מילים חמות, שנאמרות בזמן הנכון, יכולות להזיז עולמות. דני נהג לומר שחסד קטן ועקבי לאורך זמן, גדול ממעשה גדול חד פעמי. דני עשה גם את זה וגם את זה, בכל רגע מחייו בכל מאודו. הלוואי שהלומדים את מורשתו יזכו להבין את גודל מסירותו לנתינה האין-סופית. הלוואי שתצליחו לדמיין יהלום, אשר מכל צד שתסתכלו עליו תקבלו החזר ענק של אור, תקבלו ממנו השראה, ותחייכו. ג'ודי פולסטר אחותו

"אני בבית עייף ושפוף לוקח את הדברים לאט לאט. נילחם יחד וב"ה נצליח. צעד צעד, לא נרים ידיים. החיים יפים. תרגיש טוב. דניאל קלמן". נשלח לדני פולסטר (בעלי ז"ל) ב- 9.7.2009

המילים האלה מייצגות בשבילי את תפישת העולם של אחי, דני ז"ל. למרות שהיה בעצמו כל כך חולה וכל כך חלש, הבין שיש אחרים בעולם שהוא יכול לעזור להם במשהו – ולא ויתר על ההזדמנות לעזור. תמיד נתן את כל מה שהיה יכול, והבין שאם יש לו יכולות וכישרונות – הרי הוא קיבל אותם כדי להשתמש בהם, ולא כדי לבזבז אותם.

עמיקם עם שלם ז"ל - ג' כסלו תשע"ד

חבר קיבוץ ראש צורים. הגיע אלינו במסגרת גרעין יחדיו. עמיקם ז"ל היה אנציקלופדיה מהלכת, תלמיד חכם, 'בור סוד שאינו מאבד טיפה' ובעל מחשבה יצירתית ומקורית. מוסיקאי בנשמתו, מורה למוסיקה אשר שימש לתלמידיו הרבה יותר ממורה, הוביל את ילדי הקיבוץ לממש את כשרונם על ידי דחיפתם לבחור כלי נגינה מתאים, ליוויים, ושילובם בתזמורת ובהופעות באירועים שונים בקיבוץ. במשך שנים, העביר עמיקם מדי שבת, שיעור פרשת שבוע לילדי הקיבוץ במסירות ובהתמדה. עמיקם נפטר בגיל 61 והותיר אחריו את רעייתו ידידה, בניו: אביב, מורג, מגל, דוד, שושן ואשבל, כלות ונכדים.

עמי, עברו שלוש שנים מאז שאינך איתנו.

שנים בהן הזיכרון שלי הציף אותי מדי פעם ושלח אותי למחוזות ילדות. שלושה אנשים קראו לי "כנונית": סבתא לאה שלי, אמא שלי ועמיקם.

כשעמי קרא לי "כנונית" הרגשתי שאני עדיין הילדה הקטנה מהקיבוץ, ושבנוסף להורים שלי הייתי גם קצת שייכת אל המבוגרים. עמיקם היה בין המבוגרים האלה. עברתי "תחנות עמיקם" רבות בדרך: שיעורי נגינה על כלים שונים, החל מחוג חלילית, סופרן ואחר כך אלט, ובתיכון עברתי לגיטרה. עמי היה קשוב כל הזמן לרצונותיי, התאים עצמו לשירים שאני אוהבת, לקצב אליו הייתי מחוברת, אך יחד עם זאת, גם ניסה לחשוף אותי למוזיקה שונה ממה שהכרתי, לעולמות אחרים, לפתיחות חדשה, להכיר עולם מעבר למסך הערפל של הקיבוץ הקטן, הסגור והמצומצם.

לפני מספר שנים זכיתי לסגור מעגל כאשר שלחתי את בני אופק ללמוד גיטרה אצל עמי. מובן שלמרות פער הגילאים החיבור זרם, אופק היה חוזר הביתה מצויד בדיסקים וקלטות של זמרים שונים, לועזיים, עבריים, רוק, בלוז.... גם אופק התחיל להיפתח לסגנונות אחרים, עולמות חדשים, הרחק מעבר לים התיכון שלנו.

עמי הכיל בתוכו הפכים של ישן וחדש, של צעיר וזקן, של שליו וסוער, הכל עבר דרך המוסיקה, הגיטרה הייתה עבורו צינור כדי להוציא את כל ההפכים האלה מתוכו החוצה, לכן הוא הצליח ללמד את הנוער, הוא פשוט היה איתם במקומות שלהם, הוא היה רב גילאי וכך הוא יכול היה להיכנס לראש שלהם ומשם לפתוח אותם. כשעמי למד ניצוח על תזמורת הוא פשוט חיבר בין כל ההפכים הללו, בין כל הגוונים והסגנונות הרבים. הוא יצר מכל ה"בלגן" הזה הרמוניה.

הדבר שהולך איתי הכי עמוק הוא שבמקום שאני לא האמנתי ביכולותיי, עמי דחף אותי קדימה. הוא האמין בי יותר משהאמנתי בעצמי. מן הסתם היו אלה משפטים באוויר שעמי זרק פה ושם, אך הוא

חזר ואמר לי: את ממש מוזיקלית! את כישרונית! את טובה! את יכולה! אל תתביישי! תוציאי החוצה! תהיי את! היום, כל פעם כשמתנגן לי פתאום לחן חדש, אני עוצרת ואומרת – את טובה! מובן שהמוסיקה היא רק פרט אחד ממכלול החיים, ומהאתגרים הרבים שהם מציבים לנו, וחלק נכבד ממה שאנחנו היום זה הודות לאנשים שהאמינו בנו כשהיינו ילדים.

עמיקם היה ה"מטפלת שלי" בכתה ט'. למדתי אז בקבוצת יבנה. הוא היה מחכה לנו בבית הילדים עם ארוחת צהרים חמה מחדר האוכל, בסירי מעלות גדולים מאלומיניום. זאת היתה שנה לא פשוטה עבורי, המעבר לתיכון החדש והמנוכר, ובאותה השנה גם זמרת נפטרה, זאת היתה שנה טעונה.

אינני זוכרת יותר מדיי את השיחות שהתנהלו באותה העת, אך אני זוכרת שעמי היה שם, בשבילנו. מקשיב, מכיל. מבוגר שרוצה להיות שותף לחיינו, ללמוד אותנו, להיות בגובה שלנו ובאמת להתחבר.

בשנים האחרונות לפני שעמי נפטר הוא היה שותף פעיל ביותר בהכנת הארוחות ליולדות. אני הייתי המארגנת של הארוחות הללו באותה העת, וכשפירסמתי שמישהי ילדה עמי מייד התנדב לבשל. הוא שמח מאד לבשל למשפחות הצעירות וראה בכך הזדמנות להכיר אותן מקרוב ולהסביר להן פנים. הוא התייחס אל הבישולים הללו בכובד ראש הוא רצה לדעת פרטים רבים, כמו מספר הילדים, הגילאים, מה בדיוק הם אוהבים לאכול וכו'...

זכות גדולה היא לי שהכרתי אישיות כזאת רב גונית, ויחד עם זאת אני חשה כאב ומחסור על האבדה הגדולה שנלקחה מאיתנו.

עמיקם – היית איש הפכים:

מבחוץ - גוף כבד, גדול, מגושם, מסורבל, חולה. ובפנים – משתוללת ציפור. צעירה, בלי גבולות, בלי מעצורים. מנופפת בכנפיה, רק לצאת מהכלוב המחניק הזה, רק לפרוץ החוצה אל הדרור. הנשמה כבר לא יכלה לשאת זאת. היא פרצה.

ככה אתה מצטייר בדמיוני:

מבט שובב, חיוך בזווית הפה, רואה מעבר לגוף, שאתה צעיר לנצח.

כנה שכטר

שהם קיימו. מצורף מכתב תודה שהם כתבו לקהילה וביקשו לפרסם בעלון הקיבוץ.

בשבת פרשת נח השאלנו למשפחת דסברג את ספר התורה לזכר ברוך (גינג'י) דסברג לשבת משפחתית

לחברי ראש צורים, שלום!

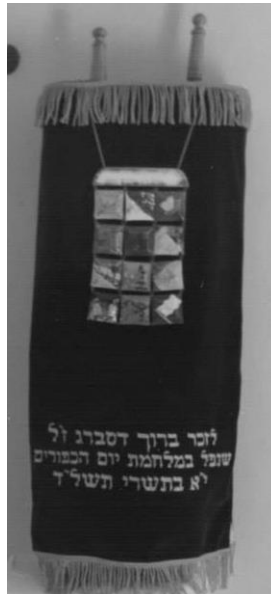
אחרי המלחמה החזיר הכומר את הפיקדון היקר לרב נתן דסברג ששיכן אותם אחר כבוד במקומם בבית הכנסת. לימים עלתה משפחת דסברג לארץ. נתן ואלישבע השתקעו בכפר בתיה וילדיהם התיישבו בחבלי ארץ שונים. רבים מהם בהתיישבות העובדת. ברוך, שהיה מוכר בכינוי גינג'י, קבע את ביתו בראש צורים, נשא לאישה את אירית לבית פלדמן ונולדה להם בת, ענבל. במלחמת יום הכיפורים שירת גינג'י כקצין חרמש בתעלת סואץ במסגרת גדוד מילואים ונפל בקרבות ביי"א בתשרי.

לאחר מותו ביקשו חברי ראש צורים להנציח את זכרו על ידי הכנסת ספר תורה על שמו לבית הכנסת של הקיבוץ. אביו, הרב נתן, פנה לקהילת הילוורסום בהולנד, עיר הולדתו של ברוך, ושאל אם יסכימו לתרום אחד מהספרים. חברי הקהילה נאותו ברצון ותרמו את הספר הזה. זהו

ספר שנכתב בידי סופר אמן ויש לו מאפיינים ייחודיים של ספר מהודר ואיכות. את המעיל רקמה אחותו מרים, חברת קיבוץ שלוחות, שבחרה להצניע את ההקדשה בגב המעיל, ולכן ייתכן שמתפללי בית הכנסת אינם מכירים את סיפורו של הספר. יהודית דסברג שכנתכם מאלון שבות יצרה טס המעטר את הספר.

אנו מודים לגבאים ולכל קהילת ראש צורים על רוחב הלב, ומקווים שזכותו של הספר תגן עליכם ותביא בשורות טובות, ישועות ונחמות לביתכם.

תודה רבה, שבט דסברג

בשבת פרשת נח השנה קיימנו מפגש משפחתי של צאצאי נתן ואלישבע דסברג, בנים ונכדים. לכבוד השבת קיבלנו מכס בהשאלה, ברצון רב ובנפש חפצה, ספר תורה. הספר

שקיבלנו הוא בעל משמעות עמוקה וסימבולית למפגש שלנו והיווה ממש סוג של השלמת החבורה. מדובר על ספר שמוקדש לזכרו של אחינו/דודנו ברוך (גינג'י) דסברג הי"ד שהיה חבר ראש צורים ונפל במלחמת יום הכיפורים. כך שבאופן מסוים היה איתנו גם ברוך במפגש המשפחתי. סיפורו של הספר מובא בהרחבה בחוברת הזיכרון "ברוך צוריי". הנה תמצית הדברים:

הספר הוא אוד מוצל מאש – פשוטו כמשמעו. אחד מתוך שני ספרים שהוברחו מגרמניה לאחר שבית הכנסת בו שָׁכְנו, עלה באש בליל הבדולח, השבוע לפני 79 שנים. ספרי התורה ניצלו (השאר נצלו...) והועברו בדרך לא דרך

למזרח הולנד. ועד קהילת יהודי הילוורסום החליט לרכוש את הספרים, תוך הבטחה שהתמורה תוקדש להצלת יהודים מגרמניה והבאתם למקום מבטחים. בקהילה זו כיהן אבינו / סבנו נתן דסברג כרב. כאשר נכבשה גם הולנד ע"י הנאצים, ביקש הרב נתן מחברו הכומר הפרוטסטנטי זורדך לשמור על ספרי התורה של הקהילה. הכומר חירף את נפשו ותוך סיכון אישי עצום החביא בעליית הגג של הכנסייה שישה ספרי תורה, ביניהם שני הניצולים מגרמניה.

לכתוב דברים על אבי ועל ביתנו זה עניין מורכב עבורי. כי באמת, מהיכן מתחילים? מהאין סוף? מהמקום

שהמילים מקטינות את הדברים באמת? איך לבטא באופן הנקי והמדויק ביותר? איך להביא אתכם למפגש הזה בלי ליפול למלכודת הקלישאות? איך להתמודד עם צירוף הראשי תיבות זצ"ל ליד שמו של אבי, כי מי בכלל מסוגל להבין שהוא איננו? איך לא לייגע בפרטים... אני

יכולה לתאר לעצמי שכל מי שכתב כאן לפני חווה את זה. ובכל זאת, אנצל את הזכות שניתנה לי ואנסה לשתף ולהעביר מעט שבמעט מהבית שגדלתי בו – בית משפחת שרעבי-ליטוב הרב אשר וכוכבה.

נולדתי בשכונת שעריים ברחובות. משם עברנו לגבעת מרדכי, ומשם לעיר העתיקה. אך המקום העיקרי שאבי הטביע בו את חותמו היה אבן שמואל. במקום זה כיהן אבי במשך ארבעים שנה כרב הקהילה. אבי ואמי נולדו בשכונת שעריים בעיר רחובות טרם כמה מדינת ישראל. אבא – גדל בבית מורי שלום וסעידה שרעבי, סבי היה שו"ב ומראשוני העיר רחובות. הוריה של אימי הגיעו מעט מאוחר יותר לארץ ישראל. לאבא היו סיפורים עסיסיים על ילדותו ובחרותו הסוערת עד מאד. הדור שלנו מכיר את התקופה הזו בעיקר מהספרים והסיפורים. האתגרים היו רבים, והתפנית החשובה בדרכו לעתידו כאיש בן תורה הייתה בשבת בר-מצווה לאחיו הגדול. הוא התבקש על-ידי אביו ללכת לביתו של רב העיר רחובות, הרב מלצר זצ"ל, ולהביאו לסעודת המצווה. אבא סיפר שמשך כל הדרך הרב מלצר דיבר על ליבו בקשר לעתידו, ועל היותו נחוץ וחשוב לעולם לומדי התורה. ואכן, כשבחר ללמוד בשנות התיכון בישיבת הדרום (ולא בתיכון המקומי) היה זה בעידודו של הרב מלצר זצ"ל. בישיבת הדרום פגש אבא את הרב ישראל הס זצ"ל שעודד אותו להמשיך את דרכו בישיבת מרכז הרב. אבא היה שרוי עמוק בפעילותו בתנועת בני-עקיבא בעיר, ואף שקל הצטרפות לגרעין נח"ל, הוא הבין שמסירות והתמסרות בכיוון ישיבת מרכז הרב מרחיקות אותו ממוקד הפעילות והעשייה בסניף, אך לבסוף קיבל החלטה לעשות את הצעד ולמלא את

הייעוד. ייעוד – מילה גדולה, אינני בטוחה שאבא היה מתחבר אליה בהקשר הזה, מכיוון שפשוט הלך אחרי ליבו, וליבו משך אותו הלאה ומעלה, במעלה הדרך העולה לירושלים – לישיבת מרכז הרב ששכנה אז ברחוב הרב קוק בשכונת לבית אנה טיכו. אבא נכבש מיד בקסמו של המקום, "תפס" לו חלון עם סטנדר וכיסא מתנדנד, והיה יושב ולומד וגורס, וקולו הולך מקצה העולם ועד קצהו...

אמא, שהייתה אז תלמידת סמינר בירושלים, הייתה מקבלת דיווחים חמים מהשטח מחברותיה הגרות בסביבה בקשר לארוסה הלמדן הקולני. את התכשיט הראשון קנה אבא לאמא כארוסתו מתשלום שקיבל במסגרת תחרות כתיבת חידושי תורה. אבא היה אוהב תורה בכל ליבו מילדותו. גם בעת ששיחק כדורגל סמרטוטים בהתלהבות יתרה, גם כשהלך עם חבריו לשכונה לצפות במשחקים של מכבי שעריים ולסניף בני-עקיבא בעיר. הלימוד אצל ה-מורי היה חלק מסדר היום הקבוע. אמא הייתה יושבת מחוץ לחדר ומקשיבה ללימוד של הבנים עד שמישהו היה מלשין... התורה הייתה עמוד התווך המרכזי שסביבו חינוכו בבית סבי מורי שלום זצ"ל. התורה כאורח חיים, כדרך ארץ. גם כשהורים היו טרודים עד מאד בהישרדות במובן הראשוני של המילה, ועבדו מצאת החמה כדי לקיים את ביתם, הדיבור היומיומי היה סביב תורה ולימודה, וסביב החיים שאתה ובתוכה. "להרגיש עם התורה בבית", – זה משפט שחזר על עצמו פעמים רבות במשפחתנו. ואכן כל אחיו של אבא, מצויים בעולמה של תורה וכרוכים בה בעבותות של אהבה. מידי שבת קראנו משניות של מסכת שבת, שמונה פרקים בכל ארוחה, וסביב הקריאה סבא היה מנהיג מנהיג שמחה ומתיקות כך שכולנו מבלי שהתכוונו – שאבנו את התורה אל ליבנו בששון, והמשכנו במנהג הזה עד עצם היום הזה. לא התבקשנו, לא הצטוונו, לא נדרשנו – אך כל נכדיו של סבי זצ"ל קוראים את כל מסכת שבת מידי שבת. בשבתות בר-מצווה אצלנו, חתן בר-המצווה היה צריך להכין דרשת פלפול, ואף אחד לא עשה לו חיים קלים... הוא היה צריך להתמודד כלמדן בקי

וידוע. אני הייתי פוקחת עיניים בתימהון רב נוכח הלמדנות והווכחנות של דודי ובני דודי, כולם היו מתלהבים ומתערבים, מעירים ומאירים ואש התורה הייתה שרויה בכל. הייתי מרותקת למראות ולקולות כאילו ידעתי שביום מן הימים זה ייצרב לי בתודעה ויהפוך להיות חלק ממה שמרכיב אותי ואת התא המשפחתי שלי. משהו בהתנהלות הפשוטה והמובנת הזו גרם לנו להבנה (מאוחר יותר) שכאן יש עניין אחר לגמרי. כאן הגירוי היה נוגע וקולע לנפש עצמה וחורט בה את רשמיו. אבא ואמא נישאו ביום "א"ך טוב לישראל" באלול, בחצר בית השכנים. לחתונה הוזמנו חברים אשכנזים ורבנים מהישיבה, ולכן שכרה סבתי סעידה ע"ה את עזרתה של גברת פולניה בהכנת דג גפילע-פיש, שלא ירעבו לה חלילה. מאין נמצאו כלי הגשה מתאימים לנסיבות? דלתות הבית פורקו מציריהן ושימשו כמגשים לאוכל עבור האורחים. הזוג הצעיר התגורר בבית הורי אבא. לאחר שקיבל את הסכמתה ונכונותה המלאה של אמא שלי, הצדיקה, עלה אבא ללמוד בישיבת מרכז הרב בירושלים. ביום ראשון היה נוסע, וביום חמישי היה שב הביתה לרחובות. היה לו טרמפ קבוע עם משאית להובלת רהיטים, הוא ישב לו מאחור בין הספות לארון ולמיטות (היו שם גם אי אלו כסאות), מתגלגל ומטלטל ביניהם בדרך לירושלים וחזרה. בעל המשאית היה לא אחר מאשר יחיאל הירשברג זצ"ל – אביו של דני - מזכ"ל לשעבר של תנועת בני-עקיבא. מהנסיעות הללו נרקמה חברות אמיצה וארוכת שנים. כך היה במשך שבע שנים תמימות שבמהלכן נולדו במשפחתנו שלושה ילדים. אמא עבדה כמורה בבתי ספר שונים במעברות שקמו סביב העיר רחובות, היא ראתה בכך עבודת קודש, והתמסרה לעולים ולילדיהם, וכמובן, בעזרת סבתי סעידה ע"ה, התמסרה עד מאד לגידול ילדיה שלה.

אבא היה אדם מתוכנן ותכליתי, במשך כל אותן שנים שלמד והוסמך לרבנות על-ידי מורו ורבו, הרב צבי יהודה קוק זצ"ל, אסף לו אוצרות של לימוד עם אנשים מיוחדים עד מאד – חברות וחברויות בעלי ניחווחות נדירים, מרגליות אשר נעלמו מן העין (חלק מהדברים ומהחיבורים נודעו לנו רק אחרי לכתו). לאחר מלחמת ששת הימים עברה המשפחה לירושלים, ואז נולדתי אני. זכינו להתגורר בעיר הקודש במשך 8 שנים. תחילה בשכונת גבעת מרדכי, ולאחר מכן היינו בין התושבים הראשונים ברובע היהודי המתחדש בירושלים. הרובע

היה אז בתהליך בנייה והקמה, בתחילת הדרך ממש. בכל ערב שבת היינו מתפללים בכותל, וביום השבת אבא היה בעל קורא מבוקש עד מאד במניינים הרבים שבכותל, החל מחסידות וויזניץ' דרך בעלז, בויאן, סלונים, כל מיני... כשהיה מגיע זמן קריאת התורה במנינים הם היו שואלים: איפה הרב התימני? אבא התחיל במניין הנץ ונשאר גם לאלו הבאים אחריו, עובר ממניין למניין וקולו הולך מקצה לקצה, גם הנשים היו יוצאות ידי חובה מקריאתו הרמה. ביתנו ברובע היהודי שכן על אם הדרך, ובשל מיקומו המיוחד זכינו לארח עולי רגל רבים. בחג שבועות הייתה קביעות לתלמידי ישיבת מרכז הרב יחד עם הרב אברהם שפירא זצ"ל להיכנס לביתנו לקידוש לאחר תפילת שחרית של חג. אבא למד בישיבת מרכז הרב כ-20 שנה, והיה קשור לראשיה ולבית מדרשה לאורך כל הדרך. יחד עם זאת, אבא שאב לו ממעיינות רבים, הוא לא חשש מחידושים או "יישונים"... אהב להקיף כל נושא מכל כיוון אפשרי, לטעום מזה וגם מזה. אבא נחשף לזרמים ולדמויות מגוונים, ולא נשאר מקובע – אבא לא יכול היה להיות מקובע, איש שכולו אש ושמחה, התלהבות וסקרנות. ראש הישיבה שלו מאד אהב את התכונה הזאת ועודד אותה, וכך גם הרב אברהם שפירא זצ"ל – שכיחן אחריו. כך למדנו מאבא לטעום ולגוון, לא לפחד. כי אם יש עמוד שדרה יציב – אין סיבה ואין מקום לפחד.

כאמור, התכונות הבולטות ביותר, ובעצם הסמל של אבא, היו השמחה ואהבת האדם שבו. אבא היה איש שמח וצוהל, רוקד ומתלהב. כך גם היה ביתנו. אין "קפידות", אין כפיות, כמעט ולא שומעים את המילה "לא". יש דמוקרטיה – ביטוי שאבא החדיר בנו עוד בהיותנו קטנטנים. אבא – לא דרש ולא הציק או כפה את דעתו. רק הדגים, הלך בדרך, התנהל, ואנחנו למדנו תוך כדי תנועה, לא בדיבורים כי אם במעשים. חינוך בדרך של "דוגרי-ישר-ברור" - הכל על השולחן ולעניין". כך ראינו, למדנו ועשינו. הדמוקרטיה באה לנו תמיד בהפתעה ובמין השתאות. גם כי סביבנו לא היה מקובל כלל להשתמש במונח הזה, וודאי שלא לחנך על-פיו. הבנו שהוא מעביר אלינו באופן מלא את האחריות למעשינו ואת הביטחון בבחירותינו, ועובדה היא שידענו שיש גבול וידענו לסמן אותו בדיוק! את השמחה הרבה ששכנה בו ביטא בעיקר בחתונות. הוא היה מרקד ומקפץ בכל כולו וכל מאודו, לא היה זה ריקוד רגיל לפני חתן וכלה, ובאמת בנקודה זו אינני מוצאת מילים

מתאימות לתאר מה ואיך, אלו דברים שצריכים לראות בעיניים. ברגעים האלה לא הייתה מגבעת, לא חליפה ועניבה, כל מה שהיה זה הלב השמח ואוהב האדם שיצא מגדרו כדי שהחתן והכלה ישמחו ביום חיבורם. לעיתים נבוכותי – במיוחד בהיותי ילדה קטנה. אמא הייתה מזכירה לו במצבים האלה שבמעמדו כרב בישראל אין זה נאה ואין זה יאה ומכובד, אך ואבא בשלו, צוחק לתואר ולמדים, חוזר ומתלהב, מפזז ומכרכר כמו דוד המלך לפני ארון ברית ה', ויכולתי לשמוע אותו אומר: "ונקלותי עוד מזאת והייתי שפל בעיני מאד".

לפני כארבעים שנה הוזמן אבא לכהן כרב וכראש כולל בקהילת אבן-שמואל הנמצאת מדרום לעיר קריית גת. לאחר שהתייעץ עם רבו, הרב צבי יהודה זצ"ל, לקח את עול הרבנות על עצמו ויצא לדרך הארוכה. אנחנו גדלנו בבית שבו לא היה מקום להבדלים על רקע עדתי בכל מובן: באופן המילולי, הדיבור היה מאחד ומאגד, ובתחום המעשה - אבא שנא גזענות והתרחק מריח של מחלוקת, אבל לעיתים ובייחוד בתפקיד כמו זה אין מנוס, המפגש הלא נעים מתרחש... אף על פי כן לרגע לא חזר בו ולא שינה את דעתו, אני חושבת שלא הייתה לו בחירה בשל אהבת האדם שבו, הוא כל-כך אהב אנשים, האמין בכל ליבו בתום לב אנושי. הוא לא היה מסוגל להעלות על דעתו מציאות שאדם ירצה להזיק או לפגוע בחברו. היה זה בלתי נתפס כלל בדעתו. החלום שלו כרב קהילה היה לכנס את כולם בבית-כנסת אחד בתפילה מאוחדת לאבינו שבשמים, כדי לבטא כלפיו את ההודאה והשמחה שלנו כיהודים על הנס הגדול שנעשה לנו – קיבוץ גלויות. "ויעשו כולם אגודה אחת" – כך רצה בכל ליבו ומאודו. חשב על זה כעל מידת הכרת הטוב, והאמין שבארץ ישראל כך צריך להיות. בתחילה עלה הדבר בידו, אך בחלוף השנים הקהילה החליטה להתפצל למניינים לפי עדות. והוא, למרות חלומו הגדול, הבין שכך רוצה צאן מרעיתו, וכיבד את החלטתם. במשך שנים לא מעטות נדד מדי שבת בין בתי הכנסת השונים. מהספרדי למרוקאי, ומשם לתימנים, ולאשכנזים ול"ירושלמים", ומאוחר יותר גם ל"הרחבה הקהילתית" (שני בתי כנסת נוספים). גם בעת שהתפצלו, לא היה מוכן לוותר על הקשר עם כל אחד מבני קהילתו. בכל מקום הוא התפלל עם הציבור ושר איתם יחד בהתלהבות האופיינית לו, בהתאם לנוסח ולמנגינות המקובלות עליהם מתוך כבוד לכל קהילה ולכל נוסח. והם הרגישו בכך וחיכו לבואו, ומעולם לא

ויתרו על תורם בסבב, ובכל פעם התפעלו מחדש מההתמזגות שלו איתם ובתוכם. הם העריכו זאת עד מאד כי ידעו על מה וויתר. אנשי קהילת אבן-שמואל השיבו לאבא אהבה והערכה רבה מלוא חופניים.

לפני כ-13 שנים איבד אבא את מאור עיניו. בשנה הראשונה אבא היה עצוב, כולנו התכסינו בעצב. היה לנו כל-כך קשה לראות את האיש הכי שמח בעולם מתעטף בשתיקה ובעצב. שיעור באמונה? לא יודעת. נראה שאבא במקום אחר. הוא דיבר איתנו, סיפר לנו איך מרגיש אדם על בשרו ממש את האמרה של חז"ל: "עיוור חשוב כמת", וכמה קשה הכיפוף הזה לאיש שחינך את עצמו לאורך כל הדרך להיות רך כקנה ולא קשה כארז, כי ידע שהרוח תגיע ביום מן הימים ותדרוש את שלה. אבא לא העמיד פנים – לא הפריח אמרות כנף, אלא התמודד עם הקושי פנים אל פנים תוך לימוד שקט בתחילה, ואז נחוש ועקשן כפי ש "שרעבים" יודעים... ואחרי אותה שנה החלו ניצנים של חיוך בקצות העיניים והשפתיים, חזר האור והכפיל את עצמו כפליים. האיש האמיץ והיקר קם, וניער את העפר מעליו, החליט שהוא חוזר ויהי מה !!! אחד הדברים המרכזיים שהעציבו אותו מאד בעיוורון היה הפסד הקריאה ולימוד תורה - אהבתו העצומה והאין סופית - הטעם המתוק של חיו. אך ברגע שנמצא פתרון – כפי שאמרתי - חזר האור. קנינו קלטות רבות, כל בני הבית התגייסו להקליט לאבא טקסטים מספרים שבחר, אבל אמא עלתה על כולנו. אמא שלי הצדקת הייתה מקליטה לו ספרים שלמים – בהתאם לבחירתו, יושבת ומכינה איתו יחד את הדרשות ואת השיעורים הרבים שמסר – משננת ומתרגלת איתו פעם אחר פעם לבל ישכח. אמא בדרכה השקטה והצנועה לימדה את כולנו פרקים במסירות נפש, ואיך נראית אהבת אמת. שוב נבע המעיין – פרח האילן שעל גדותיו, ושפע פירות טובים ומתוקים. הרגע שהבנו שאבא קם וניער עצמו סופית היה כשחזר לרקוד, תחילה בחדרו ואחר-כך גם באירועים וכמובן, בשמחת חתן וכלה - ובעוצמה גדולה יותר מאשר קודם. כשאבא פגש אדם הוא נטע בו תחושה כי הוא ורק הוא קיים בעולם עבורו. הוא לחץ באהבה ובחמימות את ידו של האיש, ולא נתן לו להתיר את הקשר, דרך הלב והמילים המתוקות העביר את המסר ש"אתה יחיד/ה ומיוחד/ת ואין בעולם עוד איש/אישה מיוחד ונפלא כמודך". ולא היה זה חלילה מהשפה ולחוץ, אלא באמת בתמים ובפשטות - אבא הרגיש כך ביחס לכל אדם.

לאחר שהתעוורר- לא הצלחנו להבין כיצד קרה הדבר, אך אנשים ניגשו אליו והוא ידע לזהות בוודאות במי מדובר, ברוב המקרים הוא צדק. אבא כאב את המתביישים והמתחמקים, אך לא וויתר להם, ברגע שהרגיש משהו (והוא תמיד הרגיש), פנה בקול תרועה רמה אל המתבייש, חימם את ליבו והרגיע את רוחו. כשהגיע בפעמים הראשונות אלינו, לראש צורים, שיבח את יופייה של הדרך, את הנוף ואת האנשים שפגש בדרכו בשוב או בבית הכנסת. וכאשר שאלתי אותו: "אבל אבא, איך אתה יודע? הרי אינך רואה?" הוא ענה: "אני מרגיש, אני מריח, לא מנחש, אלא ממש יודע." ואני יודעת בוודאות שאבא ראה מבעד לעיניו הלא רואות, ראה לפניי ולפנים בדרך שידע ואהב לראות אנשים – דרך הלב. וכעת לפני חתימת הדברים עלתה בראשי

קהילתנו הייתה נתונה בהלם בעקבות מותו הטרגי של פועל בחברה להתקנת הפאנלים הסולריים. אנחנו יכולים להעיד על עצמנו, שהסתובבנו עם תחושה חזקה שאם אדם נהרג בפתח ביתנו עלינו לערוך חשבון נפש. הסיטואציה הזכירה לנו בעקיפין "עגלה ערופה". לא

ייתכן להלך כאן כאילו דבר לא קרה, מישו נהרג בחצרנו! בהודעת מייל בפורום היישובי הודיעו שנתפלל להחלמתו של **דניאל אהרון**. כמעט שבוע ימים התפללנו בעדו, אדם יקר שהסתובב בתקופה האחרונה ביישובנו, ושלא זכינו להכירו. מה גדול היה הצער לקבל את הבשורה המרה על פטירתו. ברוך דיין האמת. החלטנו,

מספר תושבים, לעשות מעשה ולנסוע לנחם בבית המשפחה של דניאל, להכיר את האדם שמאחורי השם ושמאחורי התפילות והבקשות. אנשים שלחו איתנו עוגות ומכתבים. בגינה במושב ברקת קיבלו את פנינו בהתרגשות אביגיל, אימו של דניאל ז"ל, ושלוש אחיותיו. האב לא נכח בבית באותה העת משום שנסע לבית החולים לקבל טיפולים נגד מחלת הסרטן, שהוא מתמודד איתה בשנים האחרונות. הצגנו את עצמנו כתושבים מראש צורים, שרוצים להכיר את דניאל

ההבנה על כך שמראה עיניים לבדו אף פעם לא הטעה ולא בלבב אותו ודרכו ולמדנו גם אנו לראות מהלב. ב-"א"ך טוב" בחודש טבת בשנת תשע"ו אבא נפרד מאיתנו באופן מפתיע ובלתי צפוי, קם והלך לו לדרכו בערב שבת קודש פרשת שמות. חמישה ימים לאחר מכן מלאו לו 80 שנה. "ואם בגבורות שמונים שנה כי גז חיש ונעופה". נגנזה מרגלית יפה ונדירה אל בית גנזיה. נאסף אוצר אל אוצרו. זיכרון המעשים, הרוח האיתנה המתקוות, השמחה והאהבה מנצנצים לנו מאלפי עיניים שפגשו אותו, את דרכו המיוחדת ואת תורתו. **"ואני קרבת אלוקים לי טוב"**.

באהבה ובגעגועים רבים, אורלי בשם משפחת אברהם אלישע, שירה, אופיר ורון.

מיכל כהן, ידידה עם שלם, אלעד לוי, כנה ואורי שכטר ולחבק ולחזק את המשפחה. הבאנו את המכתבים והעוגות שהעבירו דרכנו, והמשפחה התרגשה מאד. ביקשנו מאביגיל שתספר לנו קצת על בנה. היא סיפרה על דניאל, בחור בן 27, השני במשפחה של חמישה ילדים: שני בנים ושלוש בנות. הוא למד בישיבה

התיכונית בנחלים. היה בחור מלא טוב לב, אהב את אחיו ואחיותיו וכיבד מאד את הוריו. היא סיפרה שבאחד הלילות הגיע בשעה 2:00 בלילה מהעבודה בראש צורים והלך מייד לישון. מוקדם בבוקר אביו ביקש את עזרתו, ועל אף עייפותו הוא קפץ ממיטתו בשמחה ובאהבה לעזור לו. בשנתיים האחרונות התגורר עם חברתו, כמעט

ארוסתו... האם מספרת על בחור אחראי בצורה יוצאת דופן. עד לפני כמה זמן עבד באלקטרה, אך התפטר מעבודתו משום שהרגיש שהמקום אינו בטיחותי די הצורך... ממש לפני שנכנס לחדר החשמל, שם מצא את מותו, ראה אותו יאיר, מנהל הרפת, מתפלל עם טלית ותפילין. כשעזבנו את בית המשפחה אמרנו לאימו ולאחיותיו שנשמח לעזור בכל דבר שיצטרכו, וכן שנשמח להיות בקשר. אימו מעוניינת מאד להגיע לראש צורים ולראות את המקום שבנה שהה בו ברגעיו האחרונים.

יהי זכרו של דניאל היקר ברוך.

בית חולים אליין הוא בית חולים שיקומי לילדים ונוער הנמצא בשכונת קריית יובל בירושלים. הוא מנוהל כעמותה עצמאית ונותן מגוון של שירותים רפואיים לילדים מכל הארץ ומכל קופות החולים. כבר 17 שנה שאני עובדת באליון כמרפאה בעיסוק, פוגשת מדי יום ילדים עם מוגבלויות, שחולמים להצליח ולחיות חיים רגילים ומשמעותיים, פוגשת הורים שהדבר היחיד שהם רוצים הוא ילד בריא ומאושר ופוגשת צוות רב מקצועי שיעשה הכל כדי להגשים לילדים ולהורים את החלומות האלו. לאליון מגיעים ילדים למגוון של טיפולים רפואיים ושיקומיים. יש מערכת של גנים ומעונות יום שיקומיים, שאליה מגיעים ילדים מדי בוקר בהסעות, יש תכניות טיפול ייחודיות שלא תמיד קיימות בקהילה וילדים מגיעים דווקא לאליון כדי לקבל אותם, כמו טיפולים בבריכה, מרפאת אכילה, התאמה של ציוד ואביזרי עזר (כסאות גלגלים, הליכונים ועמידונים), חוגי ספורט לילדים עם מוגבלויות ועוד. כמו כן יש ילדים ובני נוער מונשמים שגרים באליון באופן קבוע מפני שהם זקוקים להשגחה מתמדת של רופאים ואחיות. המחלקה המרכזית באליון היא מחלקת שיקום. מחלקה שבה מתאשפזים ילדים אחרי תאונות, טראומות וניתוחים מתוכננים המחייבים תהליך של שיקום. חלק גדול מהילדים במחלקה מגיעים אחרי מעורבות בתאונות דרכים או תאונות בית כמו נפילה מגובה, חנק, טביעה במים, כוויות וכד'. לרוב אחרי תאונה כזו יהיה פינוי מידי באמבולנס לבית החולים האקוטי הכי קרוב כדי לתת מענה רפואי ראשוני. השלב הזה כולל לעיתים טיפול נמרץ, ניתוחים, והמתנה להתעוררות ממצב של חוסר הכרה. לאחר ייצוב המצב הרפואי אם הילד לא חזר לתפקודו הקודם, הוא יועבר אלינו לתהליך השיקום. בשיקום של כל ילד מעורבים מגוון מקצועות הבריאות – פיזיותרפיה, הידרותרפיה, ריפוי בעיסוק, קלינאיות תקשורת, פסיכולוגיה ועבודה סוציאלית. התכנית השיקומית של כל ילד מותאמת לו אישית בהתאם למצבו המשתנה ולצרכים בכל שלב. את תכנית השיקום מנהלים הרופאים, וכל הצוות שותף לחשיבה ולקביעת המטרות בכל נקודת זמן. לפעמים יש צורך בפיזיותרפיה יותר אינטנסיבית, ולפעמים יש דגש

שיקומי דווקא לתחום של השפה והתקשורת. כל ילד הוא עולם ומלואו, ותכנית השיקום משתנה מילד לילד וגם אצל אותו ילד בנקודות זמן שונות לאורך התהליך. המטרה בסוף השיקום היא תמיד להחזיר את הילד הביתה ולאפשר לו לממש את זכותו לאיכות חיים מלאה במסגרת הבית והקהילה. החוויה של מפגש עם ילד ומשפחה שעברו תאונה טראומטית היא קשה ומלווה בכאב רב. הרבה פעמים מדובר בשנייה אחת קצרה שיצרה מציאות חדשה בחיים של אותה המשפחה. לרוב, רק כשמתחיל שלב השיקום ההורים מבינים את זה. בבית החולים יש פעמים רבות תקווה ש"נעשה עוד ניתוח והכל יסתדר". לפעמים זה באמת קורה, אבל כשמדובר בפגיעות ראש מורכבות, בפגיעות בעמוד השדרה, או בפגיעות רב מערכתיות, מציאות החיים משתנה ושום דבר לא חוזר להיות בדיוק כמו שהיה. המפגש של הצוות עם ההורים בשלב הזה הוא מפגש עם הורים שמתגעגעים לילד שהיה להם, ליכולות שהיו לו, ולשגרת החיים המשפחתית שהם בנו. לפעמים יש גם לא מעט רגשות אשמה על עצם הפגיעה של הילד. המטרה שלנו, אנשי מקצועות השיקום היא לתת להורים תמיכה בזמן הקשה והכואב של ההסתגלות לחיים החדשים, ולהצליח להפוך את חווית הכאב לחוויה של תקווה. תקווה ביכולות החדשות של הילד, במימוש הפוטנציאל שטמון בו וקידום התפקוד שלו באופן הדרגתי. הצוות מקפיד להראות להורים לאורך כל הדרך את ההתקדמויות הקטנות, את ההצלחות ואת ההישגים. וכמובן, גם להיות שם עבורם כאוזן קשבת ותומכת ברגעי המשבר שמלווים באופן טבעי את התהליך. הטיפולים השיקומיים הם לרוב אינטנסיביים מאוד, והילדים נדרשים למאמץ רב. על מנת להקל קצת על הקושי, אנחנו משלבים בטיפולים מגוון גדול של משחקים, שימוש במערכות טכנולוגיות של מציאות מדומה, טיפול עם בעלי חיים, טיפולים במים, במתקני ספורט ובעזרת ליצנים רפואיים. לכן, למרות הכאב שעובר על כל משפחה, ולמרות שהילדים באליון הם ילדים עם פגיעות מורכבות ועם מוגבלויות משמעותיות, אליון הוא מקום עם אוירה שמחה, צבעונית, מצחיקה ומלאה תקווה.

באלי"ן פותחו בשנים האחרונות שני מיזמים ייחודיים – הראשון, הוא מרחב חדשנות שמנסה בעזרת מגוון של אנשי מקצוע מתנדבים מתחום העיצוב, ההנדסה והמחשבים ובעזרת טכנולוגיות מתקדמות כמו מדפסות תלת ממד, למצוא פתרונות לצרכים של ילדים שמאושפזים באלי"ן. לדוגמא לפני כמה חודשים טופלה באלי"ן ילדה שריסקה את המרפק שלה כתוצאה מנפילה מסוס. היא עברה הרבה טיפולים אבל נשארה עם הגבלה ביכולת לכופף את המרפק. היא חזרה לעצמאות כמעט מלאה אבל מאד הפריע לה שהיא אינה מצליחה לעשות קוקו לבד (באמת מסובך ביד אחת – תנסו בעצמכם). הצוות במרחב החדשנות נכנס לפעולה ותוך מספר שעות בנה לה מתקן קטן שאפשר לה להצליח לבד!

או דוגמא אחרת – ילד שהגיע אלינו אחרי ניתוח להסרת גידול בראש. כתוצאה מהניתוח המורכב הוא נשאר עם רעד משמעותי בשתי הידיים וחולשה שלא אפשרה לו לאחוז חפצים קטנים. הוא היה לקראת בר מצוה ומאד רצה להצליח להניח תפילין. הצוות במרחב החדשנות בנה לו סליל מיוחד שעליו הונחה רצועת התפילין ובעזרת מוט שהיה מחובר לסליל עם ידית שאותה הוא הצליח לאחוז הוא הצליח להניח את התפילין. שיתוף הפעולה בין בעלי מקצועות שונים, מאפשר לבנות מוצר ייחודי לכל מטופל שתואם את המטרות שלו, ושמתאים בצורה מדויקת ליכולות שלו. למרחב החדשנות מגיעים גם הרבה סטודנטים שרוצים להכין פרויקט גמר ואפילו תלמידי תיכון (בעיקר תיכונים מקצועיים) שמכינים את המוצרים במסגרת הלימודים.

המיזם השני הוא פיתוח של תכניות ספורט שבהן משתתפים ילדים הנמצאים בשיקום באלי"ן. כבר כמה שנים שמתקיים מסע אופניים של 5 ימים ברחבי הארץ, מסע שמגיעים אליו רוכבים מהארץ ומהעולם. (המסע הוא כלי לגיוס כספים וכל מי שרוצה להשתתף צריך לגייס תרומה מהסביבה הקרובה שלו – משפחה, קהילה, מקום עבודה וכו'). השיא הוא ביום האחרון כשלמקטע האחרון של המסע מצטרפים ילדים מאלי"ן (אלו שמסוגלים, כמובן), ורוכבים ביחד עם מאות הרוכבים שחזרו מהמסע. לחלק מהילדים מותאמים אופניים ייחודיים, חלקם מדוושים בעזרת הידיים וחלקם רוכבים ביחד עם מלווה על אופני טנדס. בטקס הסיום של המסע שמתקיים במגרש החניה באלי"ן, כל

הרוכבים מקבלים מדליות מילדי אלי"ן וההתרגשות רבה. לצד מסע האופניים יש גם קבוצת רצים שמתתפת במרתון ירושלים כשלצד כל ילד רץ מתנדב שמדרבן אותו ותומך בו. הילדים מתאמנים במשך מספר חודשים לפני המרתון ומגיעים אליו נרגשים ומוכנים. הצלחת המרתון עבור הילדים היא חוויה מעצימה שמעבר לכושר ולבריאות שהריצה תורמת, היא גם נותנת להם את האפשרות להאמין ביכולות ובמסוגלות שלהם. להרגיש את המשמעות שיש להשקעה, להתמדה ולהתגייסות שצריך לפתח כדי להגיע ליעד. וקבוצה אחרונה היא קבוצת טיולי שטח שמתקיימת בהרי ירושלים כמו חוג שבועי, לילדים שנמצאים בתהליך שיקום ומצליחים להגיע בטבע להישגים שלא הצלחנו להשיג איתם בחדרי הטיפול.

הטבע מייצר מוטיבציות חדשות ומובן שגם מכין יותר לחיים האמתיים. שיווי משקל בהליכה בשביל עפר אינו דומה לתרגול הליכה באולם עם פרקט, ותרגול של משימות זיכרון בחדר הטיפולים אינו דומה לתכנון הציוד לטיול. בקבוצה הזו משתתפים ילדים מרקע תרבותי שונה והמפגש שנוצר ביניהם במהלך הטיולים הוא מדהים. לכל ילד יש תפקיד בקבוצה. פיתוח האחריות בביצוע התפקיד הוא חלק מהרעיון. השיא של הקבוצה הזו הוא ביומיים שטח עם לינה בשקי שינה וארוחת ערב של פויקה. מה שמובן מאליה לילדים בראש צורים הוא לגמרי לא מובן מאליה לילדים באלי"ן. בתמונות מהקבוצה הזו רואים ילדים שרים ושמחים, עם תרמיל על הגב (גם אלו שמטיילים עם קביים), ומדריכים שמובילים בשבילי עפר ילדים בכיסאות גלגלים ועוזרים להם לרדת לטבילה במעיין. מיזמי הספורט השונים מראים לילדים, להורים וגם לנו, הצוות, שלכל ילד יש זכות להשתתפות במגוון פעילויות "בריאות ורגילות" ועלינו רק למצוא את הדרך להתאים את הפעילויות ליכולות של כל אחד ולא לתת לשום מגבלה להיות מעצור בדרך להשתתפות הזו. מבחינתנו זה השיקום האמיתי והתקווה של הצוות באלי"ן היא שכל ילד יחזור בסוף השיקום לסביבה המשפחתית והחברתית שלו כשהוא מצליח לחיות חיים פעילים ומשמעותיים ותוך מצוי היכולות שלו.

מי שיגיע לביקור באלי"ן יפגוש עוד כמה פרצופים מוכרים... את חוה בראון שעובדת במחלקה לפיתוח משאבים, מחלקה שדואגת לגיוס תרומות למגוון הפעילויות שמתקיימות באלי"ן ואת רעות ושדי

שהתחילה לאחרונה לעבוד באל"ן כאחות. עד לפני כמה חודשים אפשר היה גם לפגוש את אביטל גרין

שעשתה באל"ן הכשרה מעשית במסגרת לימודי פיזיותרפיה. בקיצור שווה לבוא – מוזמנים ☺

תפילת ילדים

טל נוימן

העיתון הוא מקום לשתף, להתעדכן, להכיר יותר - אך גם מקום לעורר שיח על דברים שחשובים לנו, כקהילה. לאחר האינטנסיביות של חגי תשרי הרגשנו שצריך להעביר את הדיון (הסוער, הרגיש לפעמים) על מקום ילדים בבית הכנסת - אל בין דפי העיתון. זו הדרך שלנו, כקהילה, לגעת בנושאים עדינים בצורה מכבדת ורגישה. מודים לכל האנשים שהקדישו זמן כדי להאיר את הזווית האישית שלהם בסוגיה. קריאה מכילה.

חמישה תלמידים היו

נחשון שרלו

1. אין מקום לרעש בתפילה ע"י ילדים, ולכן יש להוציא מיד את הילדים המפריעים.
2. "דוד סוכריות" הוא הכרחי בבית הכנסת.
3. מקום הילדים בתפילה הוא ליד ההורים שלהם.
4. יש לשתף בתפילה ילדים בוגרים.
5. אחר: _____
אסיים ברעיון יפה ששמעתי, ע"פ המשנה במסכת אבות פרק ב משנה ח:
"חמישה תלמידים היו... הוא היה מונה שבחן". סדר הדימויים במשנה הוא לפי סדר הבאת הילדים לבית הכנסת.
בהתחלה הילד הוא בור סוד- בבחינת רק שומע ומקבל ולא אמור להפריע, אחרי כן הוא בבחינת אשרי יולדתו, שהוא נותן לאמא שלו לישון/להתפלל/ללמוד וכו', לאחר מכן הוא בבחינת חסיד - מתחיל לדבוק בעבודת ה' ולומד כיצד מתפללים, לאחר שהתחיל ללמוד מה עושים בתפילה, הוא בבחינת ירא חטא, יודע בעיקר מה לא לעשות ומה לא ללמוד מהמבוגרים. ולבסוף אחרי שלמד איך מתפללים ואיך מתנהגים, הוא כמעין המתגבר ויכול להשתתף בתפילה ולתת מעצמו ולהיות שותף בקהילה. שנדע לחיות עם המתח הזה תמיד...

בחינו קיימים מתחים שונים בין ערכים שונים. יתרונו של המתח הזה הוא בכוחו לחדד דברים ולגרום לנו לחשוב על הדברים עוד ועוד, ולא להתקבע על משהו אחד. ולכן בעניין מקומם של ילדים בית הכנסת, המתח בין "אשרי יולדתו" (ר' יהושע שהובא לבית המדרש בהיותו תינוק) לבין "מקדש מעט" הוא ברור. וטוב שהמתח הזה תמיד ישאר באוויר. כבר נשתברו קולמוסים רבים על עניין זה בקהילות שונות וגם אצלנו, אך תמיד טוב לשוב ולבחון את המתח הזה. גם המסקנות שהובאו כגון: אפשר להביא ילדים לתפילה, אך ברגע שהם מפריעים יש להוציאם מיד אפילו באמצע שמונה עשרה וקדושה, נבדקות לפי אנשי הקהילה והאופי של התפילה בקהילה.
מה נכון עבור קהילתנו ראש צורים? אין נכון... ואי אפשר להכריע לאחד הצדדים (הכרעה לאחד הצדדים תביא ח"ו לפיצול, למרד, ל"דווקא..." וכו'). כל אחד צריך להרגיש בעצמו אם מתאים להביא את ילדיו לתפילה. הוא צריך לשאול את עצמו: איך אני אתפלל? איך חברי לספסל יתפלל? איך הקהילה תתפלל? איך ילדיי יבינו מהו בית כנסת? איך צריך להתנהג בבית הכנסת? כמובן, יש כמה כללים שהקהילה כקהילה צריכה להחליט ולקבל:

ברצוני להביע את דעתי בעניין הכנסת ילדים לבית הכנסת. אני כותבת כאן דברים שכתבתי בעבר בפורום וחשוב לי להשמיע אותם שוב. ראשית, אני רוצה לומר שאני חושבת שמבלבלים פה בין שניים (שאמנם קשורים זה לזה אבל לקשר הזה אגיע בסוף): יש אנשים שמביאים את ילדיהם לבית הכנסת ויש אנשים שמדברים בתפילה אלה לא בהכרח אותם אנשים. אבל אתחיל מההתחלה:

כבת לבית ספרדי טוב, אני יכולה להעיד על עצמי שגדלתי בבית הכנסת. כילדה קטנה (ועוד מינקות), בית הכנסת היה עבורי מקום מופלא וקדוש, מקום שנעים להיות בו, שהרגשתי רצויה בו, שאהבתי ללכת אליו. סוג של בית שני שבו גדלתי, ובו במובן מסוים עוצב חלק חשוב מאישיותי. כמובן, הייתי אספנית סוכריות נלהבת בחגיגות למיניהן, בקריאת התורה, אבל גם כשלא זרקו סוכריות, הוצאת ספר התורה היוותה בשבילי אירוע מיוחד בכל פעם מחדש חשתי תחושת ההתרוממות בפתיחת הארון והוצאת הספרים בעלי הקישוטים היפים והמרשרשים: הרימונים העשויים כסף ובעלי הפיתוחים המרהיבים... כל "הדודים" נתנו צביטה בלחי וסוכריה ביד והוסיפו לאווירה הטובה, וכמובן, התפילה על מנגינותיה ופיוטיה שנטמעו בי בין אם רציתי ובין אם לא (ומובן שבעיקר רציתי) והתחושה הייתה נפלאה - מקום חם וטוב שהוא מעין בית של קהילה שהיא המשפחה המורחבת שלי... זו ממש הייתה התחושה. בדרך כלל אינני אוהבת לעשות הבחנה בין ספרדים לאשכנזים - אבל אני חייבת לומר שמאז שהתחתנתי (נו מה לעשות - עם אשכנזי), הכרתי מציאות אחרת לגמרי, שממש הדהימה אותי ואפילו - איך נגיד את זה - העליבה אותי: ילדים נתפסים בתפילה האשכנזית כלא רצויים, כגורם מפריע. וזה ממש סותר את כל מה שהבאתי איתי מהבית. אחרי תגובות רבות של אנשים (בעיקר נשים) שאמרו שהן נשארו בבית עם הילדים בחגים ובימים נוראים - כדי שילדיהן לא יפריעו למתפללים - שאלתי את עצמי לא פעם (ועזבו כרגע את עניין התפילה של האמא) - אבל מה עם החינוך של הילד?! נכון שילד בן שנתיים לא יושב צמוד לאמא ומתפלל והוא גם לא יודע לקרוא... אבל כשהוא מגיע לבית הכנסת מינקות (ולדעתי עוד כשהוא במעי אמו) לא תשכנעו אותי שהוא לא מושפע

מהתפילה, מהלחנים, מהמוזיקה, מהאווירה, מהקדושה - אנחנו מטמיעים בנפש הרכה של התינוק והפעוט את הערכים הכי טהורים והכי בסיסיים באופן ששום לימוד מעמיק על התפילה והתכונות לתפילה בשלבים מאוחרים יותר יעשו זאת. החוויה הראשונית של הילד היא זו שמעצבת אותו. זה לא משנה שהוא אינו מבין. זה לא משנה שהוא אינו יודע לקרוא. מה שחשוב זה שהוא שם, שהוא נוכח, שזה הבית שלו. כמו שהוא לומד לזהות את קולה של אמו עוד כשהוא ברחמה, כך הנעימות, המוזיקה, האווירה, החום האהבה של בית הכנסת הופכים להיות חלק ממי שהוא כיוון שהוא גדל לתוך זה. להביא ילד לבית הכנסת בגיל של יודעי קריאה זה אולי נכון רציונלית, אבל מבחינתי זה פספוס עצום. זה כמו להכיר לילד את אמא שלו כשהוא בן שש... אבל מה עושים עם ילדים שמשתוללים? שבוכים? שרצים בבית הכנסת וצועקים? איך אפשר להשתלט על כל זה? אני חושבת שהתשובה לכך מתחילה בנו המבוגרים. לאווירה הכללית בבית הכנסת יש השפעה מכרעת על הדרך שאנחנו מחנכים את ילדינו לתפילה, וליחס אל בית הכנסת. למרות התיאורים הנפלאים ומשובבי הנפש על הילדות שלי בבית הכנסת - אני מעולם - כילדה קטנה - לא הרמתי את קולי בבית הכנסת, לא רצתי שם בפראות (נו... חוץ מלסוכריות), ולא שיחקתי עם חברות. יש דברים שידעתי שעושים רק מחוץ לבית הכנסת. יחד עם האווירה המדהימה שתיארתי קודם - שבזכותה הרגשתי כל כך רצויה - הייתה גם תחושה שהמבוגרים מכבדים את המקום. יראת הכבוד הייתה שם בכל פינה. הפרט הזה לא זכור לי - אבל כנראה, לא היו דיבורים בתפילה, הייתה תחושה של קדושה למקום הזה שכל כך אהבתי. אף אחד מעולם לא אמר לי (או לפחות אינני זוכרת זאת), ובכל זאת ידעתי להיות בשקט בתפילות - גם כשלא ידעתי לקרוא ולא ידעתי להתפלל. מעבר לכך, יש עוד משהו חשוב בעיני שמיוחד לבתי כנסת ספרדיים והוא השותפות של הילדים בתפילה. זה קיים גם בתפילה האשכנזית אבל פחות. העובדה שילדים שותפים באופן פעיל מגיל צעיר מוסיפה הרבה לתחושת השייכות והכבוד שלהם. כשאנחנו לא מביאים את ילדינו לבית הכנסת אנחנו בעצם אומרי להם: "לכו מכאן אתם רק מפריעים".

כילדה תמיד הרגשתי רצויה בתפילה. כשחילקו תה חם ומתוק למתפללים – הציעו בשמחה גם לנו הילדים. לא אשכח שבסיום יום כיפור אחד, נשות בית הכנסת הכינו כיבוד קל למתפללים. אני הייתי בין הראשונים שקיבלה פרוסת אבטיח. למרות שלא צמתי. זה היה נראה מאד טבעי לי בשעתו, רק כשבגרתי הבנתי שזה ממש לא מובן מאליו – הרי יכלו לומר לי זה לא בשבילך – תתחשבי במי שצם... אבל הסיפור הקטן הזה שחקוק לי בלב, הוא בדיוק המהות של היחס אל הילדים בבית הכנסת – כפי שרצוי בעיני: המבוגרים

בעצם נותנים לילדים את ההרגשה הנעימה של השייכות ואמרים להם – אתם רצויים בעינינו. אולי אם נבין שבאופן שבו אנחנו המבוגרים מתייחסים לתפילה ולמקום הקדוש הזה – אנחנו מחנכים את ילדינו (ואם נרצה או לא – גם את ילדי השכנים...) אולי אז הילדים יפנימו ויתנהגו בהתאם – גם בלי שנאמר להם את זה במפורש. אני חושבת שאנחנו כמבוגרים וכקהילה יכולים לקחת על עצמינו את האחריות הזו – שהיא אמנם מורכבת ולא פשוטה – אבל מה בחיים איננו מורכב? ומה בחינוך ילדינו הוא פשוט?

כבוד של מקום

כל מי שמכירה אותי יודעת שאני אוהבת ילדים ותינוקות. אני פשוט מתה עליהם! אני שמחה לראות אותם בביתי, בביתם, בשבילים, בגני הציבוריים, בגני הילדים, במעון, במרכולת וכו'. אולם שונה הדבר כאשר מדובר בבית הכנסת. מה זה בית הכנסת? זה מקום של תפילה ולימוד תורה. שניהם מביאים אותנו יותר קרוב לקדוש ברוך הוא. כשיש של רעש תינוקות, או של ילדים קטנים, ולצערי הרב, גם של מבוגרים, זה מפריע ומזיק לתפילות שלנו. גדלתי בארה"ב במקום שלא הביאו ילדים ותינוקות לבית הכנסת. בארץ, במשך 18 שנים כמעט לא הלכתי לבית הכנסת, כי גידלתי את ילדינו, ולפי הלכה, אסור לקחת ילדים לבית הכנסת עד שהם יכולים לשבת בשקט – ללא צעצועים מרעישים. לא מזמן, שכנה סיפרה לי על אורחים לא יהודיים שהיו המומים מכל הרעש בבית הכנסת שלנו בליל שבת. זה חילול השם גדול. במשך שנים, אני כמעט לא הולכת לתפילה בליל שבת בגלל הרעש פה. אחרי 15 שנים בראש צורים אני

עדינה הירשברג

עדיין מחפשת מקום שקט בבית הכנסת בשבת בבוקר. אני מרגישה שבית הכנסת שלנו הפך לנ ציבורי. במשך התפילה יש הרבה עגלות תינוקות, עגלות לבובות, בימבות, אנשים שמחלקים ממתקים במשך התפילה (אפילו באמצע קדושה), "מתקנים" שילדים מטפסים עליהם, משחקי ריצה, תינוקות בתוך מנשאים, צחוקים, בכי וצעקות. זה כל כך צורם שתינוק מרעיש בבית הכנסת, ואמו מנסה להרגיע אותו פעם אחר פעם, אומרת לו: "ששש..." במקום לצאת איתו מבית הכנסת. אם אימהות רוצות להתפלל בבית הכנסת, שיבקשו מבעליהן שהם יתפללו במניין הראשון. למה להטריד את מי שרוצה להתפלל כהלכה? איך אפשר לכוון בתפילה אם יש בלגן? אני מחכה ליום שתהיה תפילה ראויה באופן קבוע בבית הכנסת בראש צורים, ובכל בתי הכנסת בארץ.

התחשבות בילד ובציבור

מוריה ששון

חושבת שבגילאים הצעירים, שמתחת לגיל בית הספר, אנחנו רוצים שילמדו להכיר, ובעיקר לכבד את בית הכנסת, ושבת הכנסת יהיה חלק מסדר היום של השבת והחג שלהם. בעיני המטרה החינוכית של חיבור ילדים לתפילת הציבור תוך ניסיון להרגיל אותם לתפילה היא מטרה מאד ראויה, אבל מהמטרה הזו נגזר שההגעה לבית הכנסת צריכה להיות מדודה לפי היכולת של הילדים לקלוט את המסרים האלה. זאת אומרת, כל זמן שהילדים יכולים להתנהג בצורה מתאימה, ולשבת בשקט (זה בדרך כלל לא יותר מ- 20 דקות) שיכנסו לתפילה, ורצוי שגם יעשו משהו

למה בעצם להביא ילדים לבית הכנסת? לאיזו מטרה? נראה לי ברור שבית כנסת הוא קודם כל מקום שאליו באים להתפלל, ולכן אני שואלת את ההורים לשם מה באמת להביא את הילדים? האם המטרה היא חינוכית, להרגיל את הילדים לתפילה בבית כנסת? האם המטרה היא שההורים יתפללו והילדים באים בלית ברירה, ואולי המטרה היא לאפשר לאמא לנוח בבית, שהילדים לא יפריעו לה? הבה נקדיש רגע מחשבה דווקא למטרה החינוכית ונפריד בינה לבין האילוצים של ההורים. מה היינו רוצים ללמד את הילדים שלנו? מה המסר שהיינו רוצים להעביר להם בנושא בית הכנסת? אני

משמעותי: שינסקו ספר תורה, שיגידו אמן/ שמע ישראל /ימלוך וכו' - אבל אחר כך שילכו לשחק בגן שעשועים. מהרגע שהילד מיצה את הביקור בבית הכנסת, לא מגיע לו להשתעמם ולקבל נזיפה מפני שהוא מפרע. ובאותו עניין - ילד שמשחק במבואה של בית הכנסת או בתוכו, או ילד שנכנס ויוצא בריצה וצעקות, חוץ מהנושא של ההפרעה למתפללים, יש כאן גם מסר לא חינוכי כלפי הילד בעצמו, שלומד שבית כנסת זה מקום של משחקים, ושלא מתחנך לכבוד כלפי המקום והמעמד. נראה לי שחשוב שהורה שמביא את

הילד לבית כנסת ומשאיר אותו שם יותר ממה שהילד יכול לשאת, כדי שהוא בעצמו יתפלל, יחשוב גם על המסר שהילד שלו בעצמו מקבל, מה הילד לומד על מעמד בית הכנסת ועל סדרי העדיפויות של ההורים? האם זה המסר שהוא התכוון ורצה להעביר? נראה לי שדווקא כשהורה משאיר את הילד מחוץ לטווח השמיעה של המתפללים הוא גם מלמד אותו פרק בהתחשבות בזולת, וגם מלמד אותו על הכבוד שבו ראוי להתייחס לבית כנסת.

מקום משכן כבודך

מוריה יסלזון

אחרי שכתבתי בפורום לפני יום הכיפורים בקשה להורי הילדים הקטנים, שיאפשרו לי ולעוד נשים שאינן צריכות לטפל בילדים, להתפלל בנחת, קיבלתי כמה טלפונים מנשים שאמרו לי: כל הכבוד שכתבת. התלבטתי רבות אם בכלל לכתוב אז... והתלבטתי איך לכתוב, וגם עכשיו אני כותבת בזהירות רבה ומתוך יראה. כבר כמה שנים (מעטות) שאני זוכה להגיע לבית הכנסת לתפילות הימים הנוראים (ותודה לקהילה שגדלה ומאפשרת קיום של מניין ותיקין בימים הנוראים). אני יודעת כמה יקרה כל דקת תפילה בבית הכנסת, ביחוד בשלב החיים שכל ההכנות שלי לימים הנוראים הסתכמו ב: להכין אוכל, להזמין אורחים, ובמקרה הטוב, להכין שעורי בית בנושא סליחות ועשרת ימי תשובה. הייתי (ועודני) מגיעה לבית הכנסת ונושמת כל דקה של "אוריה" ותפילה. לכן, אני מבינה כל כך את האימהות לילדים הצעירים ואת הצורך שלהן להגיע בכל מחיר לבית הכנסת. השאלה שלי היא האם "כל מחיר" הוא המחיר הנכון. אני שמחה מאוד לראות איך משתפים את הילדים בתפילות: "ימלוך", גלילה, ש"ץ פסוקי דזימרה או קבלת שבת, קריאות בתורה לאחר בר המצווה וכד'. אני מתרגשת בכל שבת מחדש מקולות הילדים המברכים אותנו בברכת כוהנים, ואומרת לעצמי, כמה אני שמחה להתברך מתינוקות של בית רבן (וזה המקום לציין את המניין הראשון בשבת שהילדים שם הם חלק פעיל במיוחד בקהל). מי שעולה לקומה השניה רואה גם את הנהירה ההמונית של הילדים לחדר תפילת ילדים, ושם בניצוחן של בנות חמודות מתפללים הילדים הקטנים בליל שבת ובבוקר. אז מה הבעיה עם הבאת ילדים לבית הכנסת, אתם שואלים? ישנם גם ילדים שמגיעים לבית הכנסת

ורצים סביבו, עולים לבמה המרכזית וקופצים מהמדרגות, נוסעים עם בימבה בתוך בית הכנסת. חלקם נכנסים בוכים לתפילה המרכזית, כאשר ההורה האחראי נמצא בכלל בבית הכנסת הקטן (והילד לא יודע היכן לחפש אותו), יש שמשחקים משחקי מחבואים על הבמה של קריאת התורה (סביב עמוד הקריאה), יש שליחי ציבור שמתפללים עם ילד על הידיים (האם גם לפגישה עם מנכ"ל החברה תגיעו עם הילד?), ועוד לא דיברתי על התינוקות, שממש אבל ממש, לא מתאים להם להיות בבית הכנסת.... כל הדוגמאות הנ"ל הן לצערי, דברים שראיתי בבית הכנסת שלנו. לא מקרים חד פעמיים אלה דברים שחוזרים על עצמם שוב ושוב. ואני שואלת את עצמי, האם ברור לנו מה זה בית כנסת, מהי קדושתו של בית כנסת? האם חשוב לי כיצד תראה התפילה או רק איך אני מתפלל? איזה מסר אנחנו מעבירים לילדינו ביחס לבית הכנסת כשהוא הופך להיות חלק ממגרש המשחקים שלהם? האם זהו מקום כינוס חברתי או בית תפילה? שמחתי מאוד שעורכי העלון הרימו את הכפפה והעלו את הנושא על הפרק, אבל אולי הגיע השעה לערוך דיון רציני יותר? אני בראש צורים כבר יותר מחצי יובל, ולא נערך בזמן הזה, למיטב זכרוני, דיון רציני עם החלטות מחייבות בנושא התנהגות בבית הכנסת. אולי צריך לרענן את הלכות בית הכנסת? אולי ניתן לגבאים סמכות להעיר במקרים קיצוניים? בית הכנסת בעיני הוא מקום של אחדות והשכנת שלום. כואב לי לצאת מהתפילה עם כעס על שכנים וחברים שילדיהם לא אפשרו לי להתפלל. אסיים בפסוק שאנו אומרים בכניסתנו לבית הכנסת: "ד', אהבתי מעון ביתך, ומקום משכן כבודך".

בית כנסת הוא לא כנסייה!

לדעתי, זה דבר טוב וחשוב להביא ילדים לבית הכנסת. ילדים זה שמחה, גם בבית הכנסת. מבחינה חינוכית טוב מאוד להרגיל את הילדים להתפלל עם הוריהם בבית הכנסת, לכבד את המקום, ולהתניח אליו בצורה הראויה. חשוב מאוד שהילד יזכה לחוש קצת מהאור והקדושה השורים בבית הכנסת. גם לו מגיע. בנוסף לכך, אני חושבת שגם להורים לילדים קטנים יש זכות להתפלל בבית הכנסת כמו כולם, והם אינם צריכים לשבת בבית או על הספסלים בחוץ עד שילדיהם יגדלו.

עד לפני כמה שנים (ובעצם, הרבה...), לא זכינו לראות את ילדי הקיבוץ בבית הכנסת, כיוון שהם היו בבית הילדים בזמן התפילה. אני אישית הרגשתי אז, שהאווירה בבית הכנסת באותו זמן היתה קצת לא מציאותית, קרה, ומנותקת. נוסף לכך, האורחים התמימים שהגיעו אלינו חששו להיכנס לבית הכנסת בגלל ילדיהם, וכאשר עשו זאת לבסוף- מיהרו לצאת בפאניקה ברגע שילדם התחיל לנשום בטעות קצת יותר מידי חזק.

מה הקשר בין: הרב אבי כהן, אוהד שוימר, אליאב הכהן, אסף כהן, דיוויד סקוויאר, דיוויד פרידמן, יהודה פרלמוטר, יוחאי כהן, יונה לוריא, מוטי כהן, מתי כהן, הרב מרדכי ורדי, עודד שטרן, צחי אהרונוף וצחי כהן?

נפגשים על הדוכן כל שבת
בברכת כהנים

ורד קייפי

כאן גרים בכיף: אלון ופקק שעם....

מהו לצאת בסנדל של שעם ביום הכפורים

...”מהו לצאת בסנדל של שעם ביום הכפורים. עמד רבי יצחק בר נחמני על רגליו ואמר: אני ראיתי את רבי יהושע בן לוי שיצא בסנדל של שעם ביום הכפורים, ואמינא ליה: בתענית צבור מאי? אמר לי: לא שנא. אמר רבה בר בר חנה: אני ראיתי את רבי אלעזר דמן נוה שיצא בסנדל של שעם בתענית צבור, ואמינא ליה: ביום הכפורים מאי? אמר לי: לא שנא” (יומא, עח ע”א).

פירוש: מהו לצאת בסנדל של שעם ביום הכפורים, האם נחשב הוא כמנעל ואסור לנעול אותו ביום הכפורים, או לא? עמד ר' יצחק בן נחמני על רגליו להעיד, ואמר: אני ראיתי את ר' יהושע בן לוי שיצא בסנדל של שעם ביום הכפורים. ואמרתי לו: בתענית צבור הנגזרת בשל מיעוט גשמים, שאף בה אסורה נעילת הסנדל, מה הוא הדין, האם בסנדל של שעם מותר? אמר לי: אינו שונה וגם אז מותר (באדיבות "התלמוד המבואר" של הרב שטיינזלץ).

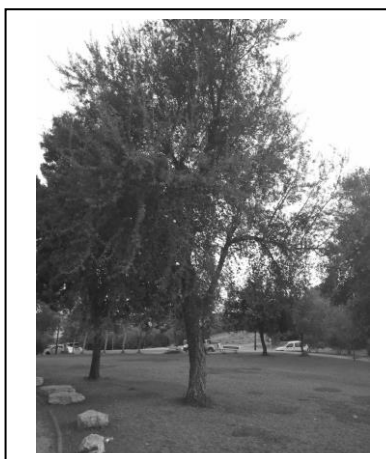
מתוך פורטל הדף היומי בעריכת ד"ר משה רענן.

לראשונה כאשר הוא מגיע לגיל של 20-25 שנה. הסרת הקליפה אינה פוגעת בעץ והיא מתחדשת. ניתן להסיר את הקליפה של העץ פעמים נוספות כל 12-18 שנה. אלון השעם גדל לאט, מגיע לגובה 20 מ' ואורך חייו 250 שנה. בימינו אלון השעם הוא עץ שמגדלים אותו בגידול אינטנסיבי לתעשיית השעם. הייצור אינו עומד בקצב הביקוש, ולכן הוא מתחיל להיות נדיר באופן יחסי. **בשנים האחרונות התעשייה התחילה למצוא תחליפים לפקקי השעם גם מטעמים אקולוגיים וגם מפני שלדעת "אניני הטעם", לעיתים השעם נותן ליין טעם לוואי - מעין טעם של קרטון טחוב, או עובש, הנגרם מפעילות חיידקית בתוך "חדרי" השעם. הפקקים החדשים מיוצרים מפלסטיק מיוחד או משבבי שעם שנדחסו והודבקו.**

את אלון השעם מוצאים גם בטבע וגם בגינון, והוא כולל מגוון רחב של צורות כולל עצים מרובי גזעים בצורות של גביע. לכן גם אתם יכולים לגדלו בגינתכם, רק קחו בחשבון שיש לו נוף רחב והוא זקוק להרבה מקום.

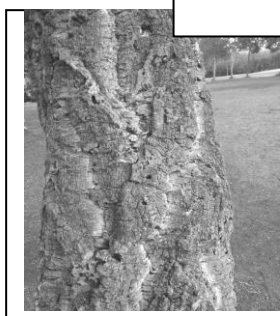
(בתמונה העליונה - "היתה לו פינה משלו שם באחו- ותמיד אל עץ

השעם הלך הוא" מתוך הספר "סיפורו של הפר פדינג" מונרו לוי 1936)

אלון השעם גן הטרקטור:

קילוף השעם והכנת הפקקים:

בשנים האחרונות אני עובד ברשות שוק ההון בתחום החיסכון הפנסיוני. רשות שוק ההון היא הרגולטור (=הגוף המפקח על ההסדרים הכלכליים) של חברות הביטוח, קרנות הפנסיה וקופות הגמל במדינת ישראל. תפקידן לפקח על התנהלות גופים לאור העובדה שהם מנהלים כספים של הציבור, ולוקחים על עצמם התחייבויות לשלם כספים כשמתרחש אירוע ביטוחי. בדומה לתחומים פיננסיים אחרים, יחסי הכוחות בין החברות ("הגופים המוסדיים") לבין האזרח הקטן אינם שקולים, ולכן נדרשת הגנה מוגברת על הציבור. התחום הספציפי שאני עוסק בו הוא תחום החיסכון והביטוח הפנסיוני. במדינת ישראל יש חובת חיסכון פנסיוני לשכירים ולעצמאים, ולכן הנושא נוגע לכל אחד מאיתנו. מקורות ההכנסה בגיל הפרישה של אזרחי ישראל מורכבת משני רבדים מרכזיים. הרובד הראשון, קצבת הזקנה שמשלם המוסד לביטוח לאומי. הרובד השני, החיסכון הפנסיוני שנצבר לאדם בשנות עבודתו. קצבת הזקנה של הביטוח הלאומי בישראל נמוכה בהשוואה למדינות אחרות בעולם ולכן ההישענות על הרובד השני משמעותית יותר. מסיבה זו המדינה מחייבת את העובדים לחסוך, ואף מעניקה הטבות מס מפליגות (באופן יחסי) על ההפקדות לחיסכון פנסיוני.

החיסכון הפנסיוני הוא אחד האירועים הכלכליים המשמעותיים שיש לאדם בחייו, אם לא המשמעותי ביותר. ולמרות זאת נטייתם של רוב האנשים היא להזניח את הנושא. נטייה זו אינה ייחודית לישראל, ובכל מדינות העולם יש ניסיונות להתמודד עם חוסר המעורבות של הציבור בכך. חוסר המעורבות נובע מהטיות פסיכולוגיות של העדפת ההווה ביחס לעתיד, ומכך שאנשים אינם אוהבים לחשוב על התקופה שכבר לא יהיו יצרניים יותר (לא יעבדו...). נוסף לכך, קיימת בציבור רתיעה מתחומים פיננסיים, ואנשים נוטים לדחות קבלת החלטות פיננסיות. למרבה הצער, כאשר אנשים מתקרבים לגיל הפרישה הנושא מתחיל לעניין אותם אבל בשלב הזה כבר לא נשאר כל כך מה לתקן... האמור לעיל, מעצים את הצורך של הפיקוח והרגולציה בתחום, שכן קל יחסית לנצל את חוסר מעורבותו של החוסך או את חוסר הבנתו לטובת הגדלת הרווחים של הגופים המוסדיים.

בשנים האחרונות נעשו מספר רפורמות בתחום החיסכון הפנסיוני במטרה להגדיל את כוחו של החוסך מול הגופים שמנהלים עבורו את החיסכון, ועל מנת להגדיל את ההכנסה שתעמוד לרשות החוסך בגיל הפרישה. הצעתי הראשונה היא שתתעניינו ותהיו יותר מעורבים בחיסכון הפנסיוני שלכם. מהפכת המידע בנושא נמצאת בעיצומה והיום הרבה יותר קל ונגיש לקבל את המידע לגבי החיסכון הפנסיוני שלכם. באמצעות האינטרנט (המסלקה הפנסיונית) ניתן להשיג את כל המידע הפנסיוני שלכם בעלות נמוכה (20 ₪).

בכל שנה, בתחילת חודש אפריל, נשלחים לכל החוסכים הדיווחים השנתיים על החיסכון הפנסיוני שלהם. עשו לעצמכם טובה, פתחו את הדוח השנתי, הוא קצר, הקדישו כמה דקות מזמנכם ועברו עליו. אולי זה יגרום לכם לחולל שינוי שישפר את מצבכם בעתיד. אנחנו עושים מאמצים שהדוח השנתי יהיה ברור ככל האפשר ואין סיבה להירתע ממנו.

מה לבדוק?

- ❖ וודאו שהכספים שהפקדתם (אתם והמעסיק שלכם) אכן התקבלו בחשבון החיסכון שלכם (כן, גם בשנת 2017, זה לא ברור...).
 - ❖ בדקו את גובה הקצבה (פנסיה) שאתם צפויים לקבל בגיל הפרישה (הסכום שמוצג מתבסס רק על מה שהפקדתם עד מועד הדיווח).
 - ❖ הסתכלו על דמי הניהול שאתם משלמים. ובדקו את גובה הסכום בשקלים, ולא רק באחוזים.
 - ❖ בדקו מה נותן לכם הכיסוי הביטוחי (למקרה מוות ולמקרה של אובדן כושר עבודה), אם שיש במוצר החיסכון שלכם, וחשבו אם זה מתאים לכם. בדקו כמה אתם משלמים על הכיסוי הביטוחי הזה, הכיסוי הביטוחי חשוב מאוד אבל הוא לא ניתן בחינם והוא בא על חשבון חלק מכספי החיסכון.
- ואולי "עם האוכל יבוא התיאבון", ואחרי שתפתחו את הדוח השנתי ותקראו אותו תתחילו להתעניין יותר בטיב החיסכון שלכם ובצעדים שאתם יכולים לנקוט כדי לשפר את מצבכם הפנסיוני.

מיכל, בת 32, נמצאת בתחילת ההיריון השלישי, מתעוררת כבר שלושה-ארבעה שבועות כל בוקר עם בחילות קשות, חולשה, והקאות. הבחילות והחולשה לא מניחות לה בשום שלב של היום, מה שמקשה עליה לתפקד גם בעבודה וגם בבית. רק המחשבה על להכין לילדים ארוחת צהריים מחמירה את הבחילות, שלא לדבר על השלב המעשי...

למרות שברור מה הגורם למצבה, והוא אף מבודד, מיכל מדוכדכת, באנרגיות נמוכות, מרגישה חסרת חיוניות ומבקרת את עצמה כאמא וכבת זוג "הרי לכולן יש בחילות בוקר, כולן עוברות את זה, אז מה הסיפור שלי?".

רוב הנשים שאני מכירה ירגישו הזדהות ברמה כזאת או אחרת עם מיכל. רובנו חוות בחילות בוקר בתחילת ההיריון בעוצמות משתנות, ואת חלקינו הן ממש מנטרלות מתפקוד יום-יומי. אך האם ישנה דרך להקל על עצמינו ולהחזיר את הכוחות ואת החיוניות לחיינו גם בתקופה קשה כזאת של תחילת הריון? אז קודם כל, קצת מידע על בחילות בוקר:

בחילות בוקר זו תופעה נפוצה ביותר בקרב נשים. הנתונים מראים שכ-9 מתוך 10 (!) נשים סובלות מבחילות בוקר. למעשה המושג "בחילות בוקר" הינו מטעה, שכן אצל רוב הנשים הבחילות נמשכות לאורך כל היום. הבחילות מתחילות בדרך כלל סביב שבועות 6-7 ומסתיימות אצל רוב הנשים בסוף השליש הראשון להריון, בשבועות 12-13. יחד עם זאת, ישנן נשים שימשיכו להרגיש רע עד שבוע 15-16 ומיעוטן לאורך כל ההיריון. הסיבות לבחילות אינן ידועות בוודאות, אך ישנן מספר השערות לבעיה. ייתכן כי העלייה ברמות האסטרוגן שגורמת להאטה בפעילות המעיים, ביחד עם ירידה ברמות הסוכר ובשילוב של העלייה בהורמון ההריון, הבטא-HCG, מהווים גורמים מרכזיים לבחילות. בנוסף, חוש הריח שמתחדד במהלך ההיריון מוסיף עוד קושי לנשים ההרות. בראייה הסינית, תהליך ההריון מוציא מאיזון את המערכת האנרגטית של הגוף, וביתר שאת בחודשי ההריון הראשונים. השינוי העיקרי שמתרחש בגוף האישה, הוא הפסקת המחזור החודשי ואגירת הדם בגוף. כך נוצרת תקיעות של דם באזור הרחם. האיברים שיושפעו מהתקיעות הזאת הם הקיבה, הכבד והלב. הכיוון האנרגטי של

מרידיאן הקיבה הוא כלפי מטה. הקיבה מקבלת את המזון שאנו אוכלים, מפיקה ממנו צ"י (אנרגיה) לטובת ההזנה של הגוף, ומורידה את המזון למטה להמשך עיכול במעיים. כאשר יש תקיעות במורד הבטן, כמו במקרה של היריון, מרידיאן הקיבה לא יכול לזרום עם הכיוון שלו למטה, הוא נתקע ונאלץ להפנות את האנרגיה שלו בחזרה כלפי מעלה, בניגוד למהלך הטבעי שלה. התוצאה תהיה בחילות והקאות, שהן למעשה ההיפך מכיוונה הרגיל של פעילות הקיבה. צריך לזכור שהרבה פעמים, ובמיוחד בהריונות שניים ומעלה, גוף האישה גם ככה חלש יותר ומותש יותר, ויותר קשה לו להחזיק את האנרגיות ולשמור על תפקוד תקין. דבר דומה קורה גם עם הלב. הלב, שצריך שלוה ורוגע כדי לשלוט על הגוף, ושתנועתו התקינה מופנית כלפי מטה, עלול להשתבש בזמן היריון. ההיריון מכניס אי שקט לגוף (וואלה? לא שמנו לב...), אי שקט מכניס חוס לבב והחוס משבש את נטייתו האנרגטית של הלב כלפי מטה. התוצאה תהיה דומה, צ"י שעולה למעלה במקום לרדת למטה, והביטוי הנפוץ יהיה בחילות והקאות.

בדרך כלל, לקראת שבוע 12 העובר כבר בנוי, המערכת הקרדיווסקולרית שלו והשיליה בשלים והוא מתחיל בהזנה עצמונית. יכולת ההזנה העצמונית של העובר מביאה את התנועתיות הנדרשת אצל האישה, ופותחת את התקיעות שהייתה עד כה. האנרגיות מתחילות לאט לאט לזרום כסדרן ובצורה תקינה. זו התקופה שרוב הנשים מפסיקות לחוות בחילות.

ברפואה הסינית, כמו תמיד, כדי לתת מענה מדויק לבעיה, ננסה לדייק את התשאול והאבחנה, ולברר מהיכן נובעות הבחילות. האם הבעיה היא בקיבה, בכבד או שמא בלב. על ידי כך, אפשר לטפל בצורה מדויקת יותר בשורש הבעיה ובתסמינים.

ההבדלים יהיו גם באופי הבחילות וההקאות, וגם בתסמינים נלווים (חוס, קור, בעיות שינה, דיכאון, צמא, אי שקט ועוד ועוד) לא הרבה ידועות, אך על אף השכיחות ועל אף שכמעט כולן חוות את זה, לא צריך להשלים עם זה ואפשר להקל במידה רבה על הסימפטומים, ובכך לאפשר תפקוד תקין כמעט לחלוטין גם בחודשים הראשונים להריון. אמנם לרפואה המערבית אין הרבה פתרונות להציע, אך בהחלט יש כמה דברים שאפשר בקלות ליישם בבית,

שיכולים לשפר את איכות החיים גם בשבועות הקשים של תחילת ההיריון.

אז מה אפשר לעשות כדי להקל על בחילות הבוקר? אפשר לנסוש משהו על הבוקר, להניח קרקר ליד המיטה, כדי לא להתחיל את הבוקר על בטן ריקה ולהימנע מהתקפות רעב באמצע הלילה. כמו כן, מומלץ לאכול ארוחות קטנות לאורך כל היום, ללא מרווחים גדולים ביניהן. הרעב עלול להחמיר את הבחילות.

תבלין מצוין לבחילות הוא הג'ינג'ר- על פי הרפואה הסינית לחליטת ג'ינג'ר יש יכולת לחמם את הגוף ולהרגיע את הבחילות. לחלופין, קרח גרוס או שתיה מאוד קרה עשויים להפחית את עוצמת הבחילות (זה נשמע לכם סותר, אבל זה לא..)

מומלץ להימנע ממאכלים חריפים, שומניים, כבדים או מתובלים מדי. במקרים מסוימים אפשר לקחת ויטמין

B6 בהתייעצות עם רופא.

וכמובן, **הדיקור הסיני**. לאחר תשאול ובירור, נבחר את נקודות הדיקור המתאימות ביותר למצבה של כל אחת בהתאם לתמונת המצב שהיא מציגה. נקודות הדיקור

יעבדו על שחרור החסימה והחזרת האיזון לגוף, כך שכל המרידיאנים ינועו בכיוונים הנכונים ללא הפרעה.

יש נשים ששניים שלושה טיפולים יעמידו אותן על הרגליים. יש כאלה שדיקור אחד בשבוע יחזיק אותן לאורך כל השבוע, והן יחזרו אחת לשבוע לתחזוקה, ויש כאלה שצריכות שניים-שלושה טיפולים תומכים בשבוע. כל אחת לפי מצבה ולפי הדרך שבה הגוף שלה מגיב לטיפול.

מיכל (שהיא, אגב, אמיתית לגמרי, רק השם שלה בדוי...), הגיעה אליי פעם בשבוע במשך ארבעה שבועות. בכל פעם הדיקור החזיר אותה לתפקוד לשבוע בערך, וכשהרגישה שהיא שוב נחלשת, חזרה לטיפול נוסף.

אז אם את בתחילת הריון (די נפוץ פה ביישוב..) ומרגישה רע, אל תשבי בבית ותספרי את הימים והשבועות עד להקלה. זכרי שיש מה לעשות עם הבחילות, ויש דרכים טבעיות שיכולות להקל עליך ולעזור לך לחזור לתפקוד רגיל ולהרגיש שוב בעניינים. והכי חשוב, שיהיה בשעה טובה!!

כמים הפנים לפנים

לביאה כהן

באמנות שלא מוצגת בתערוכה זו: ציור, רישום, רדי-מייד, וידאו-ארט, פיסול, צילום, מיצב ועוד. המגוון לא מבלבל אלא יוצר דיון עשיר. כך, ראשו של האמן אליור ג'אן שבצד אחד של האולם מוקרן על גבי לוחות שבורים בדמות חלקי פנים, ובצידו השני של האולם מוקרן על ראש בתוך דלי, כשהוא מביט ומעפעף מפעם לפעם למתבונן בו. הראש הכפול והקטוע מטלטל ביותר אך עם זאת מציע להתבונן מחדש על האדם השבור, הנזקק, הטובע והמביט בזולתו. בפניה אחרת צילום של האמנית קרולינה בונפיל, ובו קבוצת אנשים הרוחצים יחדיו במקום לא מקום. ספק מעין, ספק בריכה. ספק חו"ל, ספק ים המלח, ספק בוקר, ספק בין ערביים, ובמרכז המעגל עומד אדם בחוויה של תפילה או אירוע דתי אחר. יצירה רוחנית מאד ופיזית מאד. בקיר שלישי עבודה משותפת של בני זוג: רננה ויוני שלמון. היא ציירת והוא אנימטור. היא מציירת ריאליזם מדוקדק. הוא יוצר אנימציה ואיור "מגניבים". לבקשת האוצרת הם התערבו זה בעבודתו של זה, ועל גבי ציור של בתים

בתערוכה 'מים, לב, פנים' שנפתחה במסגרת הביאנלה לאמנות יהודית¹ עכשווית מוצג האדם כהשתקפות: השתקפות בעולם, השתקפות בזולת והשתקפות בעצמו. לביאה כהן ביקרה בתערוכה, ובתערוכות נוספות בביאנלה, וחזרה אלינו עם רשמים.

התערוכה 'מים, לב, פנים' שאצרה אביטל נאור וכסלר, (תושבת כפר עציון) נפרשת מיד לאחר שעוברים את המבואה לבניין ונכנסים לחלל מואר עם מגוון עבודות מרתק. התערוכה עוסקת במים, באנשים, בהשתקפויות שלהם ובמשמעות של כל זה. על פי האוצרות בתערוכה, ההשתקפות אינה רק האדם מול בבואתו, דוגמת המיתוס של נרקיס, אלא אף קריאה הדדית המאפשרת לאדם להשפיע ולהיות מושפע מזולתו. "כמים הפנים לפנים כך לב האדם לאדם". כמעט אין טכניקה שקיימת

¹ הביאנלה של ירושלים לאמנות יהודית עכשווית היא אירוע אמנות המתרחש אחת לשנתיים. בביאנלה מוצגות 25 תערוכות בחללים שונים ברחבי העיר, והיא מהווה במה לכ-200 אמנים ואוצרים מקצועיים הפעילים בשדה האמנות העכשווית ובעבודתם יש נגיעה לעולם התוכן היהודי. ביאנלה זו נערכת בפעם השלישית וכותרתה "קווי פרשת המים".

טענה. במתחם אחר, בעמק רפאים בגלריית "האחים חסיד" מוצגת התערוכה 'פופתודוקס- הומור שחור' שאצרה נעה לאה כהן. תערוכה מרתקת, מצחיקה ומטלטלת. במקום לנסות להסביר אצטט את דברי הקטלוג: "התערוכה... חושפת לראשונה ז'אנר פופ ארט מגזרי חדש בשם פופתודוקס (חרידי פופ). התערוכה עוסקת בזהות ובנראות של היהודי האורתודוקסי ויכולתו להתמודד עם מבט דו-כיווני: פנים וחוץ. אמני התערוכה עומדים על קו פרשת המים: מצד אחד הם משתמשים בהומור אינטרוספקטיווי- פנימי השייך ומובן בציבור אליו הם משתייכים על הניואנסים הדקים שבתוכו. מצד שני ההומור מאפשר להם לכוון עין ביקורתית חיצונית על עצמם - 'הזר המודע לעצמו'. תערוכה חלוצית זו מהווה ססמוגרף עכשווי לתהליכים הסוציולוגיים והאידיאולוגיים המתרחשים בחברה החרדית (על פלגיה המגוונים) מתחת לרדאר". העבודות בביאנלה החשובה הזו רבות, התערוכות מרתקות והיה קשה לבחור על מה לכתוב ועל מה להתעכב. הביאנלה נסגרה לפני מספר ימים, אך בביאנלה הרביעית בעוד שנתיים – אתם כבר יודעים לאן ללכת...

• נכתב בראש חודש מר חשוון

צופים בבני-ברק יצר יוני עבודת אנימציה שמתכתבת עם המדרש של ר' עקיבא על אודות הר הבית והשועלים המהלכים בו. שיתוף הפעולה בין בני הזוג המשתקפים אחד בשני ושניהם בהוויתו של הצופה הופכים את ציור השמן הקלאסי והשמרני לעכשווי, דינמי ופועם. בפינה עומדות שתי קערות זו על גבי זו. עבודה של שולמית עציון. הקרנה של טפטוף מים והטחת חול על הקערה העליונה נענית בטפטוף מים אמיתיים על הקערה התחתונה. ומעבר להשתקפות ולטפטוף העבודה מציעה לשאול מה משקף את מה. מה מציאות ומה שיקוף שלה, ומה האמנית משקפת לנו אודות המציאות. תערוכות מעניינות נוספות הן: התערוכה 'גבר, גבר' שאצרו פורת סלומון (תושב בת-עין, גוש עציון מככב...) ורון יצחקי. בעידן הפמיניסטי והעצמת נשים העיסוק בפן הגברי – מרען. בתערוכה הם מנסים לבחון את דמותה של הגבריות היהודית העכשווית. התערוכה 'מה למעלה מה למטה' שאצרו גבי יאיר ובתיה רוזנק בוחנת את הגבול בין שמים לארץ, ובין עליון לנמוך. התערוכה שעשתה הכי הרבה פרסום לביאנלה מוצגת בחלל הכניסה למבנה. תערוכה זו עוסקת בנושא 'הממזרים' ולכן גם זכתה להד תקשורתי ולדיון רועש. את התערוכה אצרה נורית יעקבס ינון והיא מציגה חמש עבודות בלבד אשר עוסקות בנושא הממזרות ושהוזמנו לטובת התערוכה. הנושא חשוב אבל ספק אם התערוכה מעוררת דיון או קובעת

גן הנצחה

עקיבא יעיר

ציון", מעין מורשת מהישוב העתיק שהיה כאן כל תקופת בית המקדש השני. בשנים הראשונות לקיום המצפה נערכו בו טקסי יום הזיכרון לחללי צה"ל ופעולות האיבה, עד אשר צר היה המקום מלהכיל את הקהילה שהלכה וגדלה. כמדריך טיולים באזורנו, אני נוהג לקחת את הקבוצות המתארחות לתצפית משמעותית, ומראה את הנוף הנפרש של הרי ירושלים, השפלה ומישור החוף, אני גם נוהג לספר על גבעת הקרב הנשקפת מולנו ועל אנשי הל"ה, שנפלו בדרכם לגוש עציון. בכך אני מנציח את זכר הנופלים לאורך כל הדרך. מובן שדמותו של צחי ששון עומדת ממש לנגד עינינו, כסמל ומופת. אולם, עם חלוף השנים, החורשה גדלה, וסגרה את השטח, הגדרות החלידו והקירות החלו להישבר, המקום הוזנח ונעזב. כאשר הוקם המתנ"ס בגבעה הצהובה, נבנה מצפור על גגו, לזכר חבר ראש צורים ברוך (גיינג'י) דסברג, אשר

ברצוני להעלות בפני הציבור רעיון למיזם חשוב בעיניי לציבור ראש צורים: הקמת גן הנצחה כללי בחורשת "מצפה צחי" לחברות וראש צורים ולחבריה. מצפה צחי (והחורשה שמסביב לו), הוקם להנצחתו של צחי ששון יקירנו הי"ד. מיד לאחר האירוע המחריד, לפני כשש עשרה שנה, נבנה במצפה "אמפי" קטן, להתכנסות של ציבור, והוצבה אבן הנושאת את תמונתו וכיתוב המתאר את דמותו של צחי. מסביב למצפה ניטעו עצי חורש ארץ ישראלי ונשתל דשא למרגוע במקום. בשטח שמדרום למצפה פותח חורש פעיל על ידי בית ספר ראשית, אשר כולל דגמי חקלאות עתיקה. ילדי ראש צורים וסניף בני עקיבא שתלו גינה קהילתית של צמחי תבלין. בקיץ שעבר, בפעילות של סיירת הנוער, גזמו חלק מהעצים, ונחשף פתח של מערה החצובה בסלע. מערה זו "מוסרת לנו דרישת שלום" מתושבי ההר הקדומים לנו, מתקופת "שיבת

נפל במלחמת יוה"כ. כעבור מספר שנים הורחב המתנ"ס והמצפור פורק. בשל העובדות שהבאתי לפניכם אני פונה בזאת אל הנהלת הקהילה והציבור, בבקשה לפתח את המצפה והחורשה ולהופכם לגן הנצחה לכל תושבי ראש צורים אשר הלכו לעולמם, לכל אלו אשר הקדישו את חייהם להתיישב במקום הזה. הנוף הנשקף מהמצפה משמש רקע וזיכרון לשאיפותיהם, ויאפשר לכל אחד לבקר וליהנות מהגן והחורשה ומהרוח הנושבת בהם (תרתי משמע). כמו כן, נוכל לפנות למשפחות דסברג-נהלוני ולהציע להם להנציח את יקירם ברוך דסברג במקום הטבעי אצלנו.

מלא 16 אל עט התרחקות המשפחה

- ❖ לדניאלה ואיתי טהורי להולדת הבת, תלמה.
- ❖ לרעות ודוד עזרן, להולדת הבן, עמית ישראל.
- ❖ לאפרת ויוסי מוריס, להולדת הבן עמית ולסבא ולסבתא אבי ואודיה כהן.
- ❖ לשרונה וג'סי גאדן להולדת הבן גלעד יוסף.
- ❖ לרינטל וישי מילוא להולדת הבת.
- ❖ לתמי קלמן להולדת הנכד ישי דניאל, בן לנורית ועוז קלמן.
- ❖ לשרון ואלן גרין להולדת הנכד, בן לישי וקרן גרין.

מלא 16 אל אפר המשפחה

- ❖ בעז גרינולד ולהורים רחלי וחנן.
- ❖ הראל שלמה שרלו ולהורים רעות ונחשון.

מלא 16 אל אבת המשפחה

- ❖ לצאלה לוי ולהורים גלית וג'רמי.
- ❖ לנעה טובי ולהורים שרון והראל.
- ❖ לאורי אהרונוף ולהורים אביבית וצחי.

מלא 16 אל אפי'ס'ס'ס'

- ❖ לשי ויינשטיין על אירוסיו למעין ולהורים זהבית ומוטי.

סימנייה

קופסת הצרות – פרק יד

יעקב דרורי-רנבאום

בפרקים הקודמים: קיבל גבי מכתב מסבו המנוח ששלח אותו לפתור תעלומה מסתורית. סביב גבי התאספה חבורה בבית סבו והם החלו לחקור את התעלומה, מתמודדים עם רמזים מעורפלים ויריבים עיקשים. החבורה התפצלה, אך הצליחה למצוא שלוש מארבע החבילות שהשאיר הסב, וכעת החיפוש ממשיך...

הסולם שקשק ורעד כשגבי כמעט נפל מעליו, נחרד מקול הנפץ. הוא נאחז בדלת התא ביד אחת ובסולם בידו השנייה, מביט בחשש בדלת שדרכה נכנסו קודם לכן. מהחדר האחר נשנה הרעש. גבי חשב שהיו אלה יריות אקדח, אבל הוא לא היה בטוח.

"מה...?", החל לומר אך קטע את דבריו כשאיה פרצה לחדר. היא טרקה את הדלת אחריה והשעינה את גבה כנגדה. "חברים שלכם?", החוותה בראשה אל הדלת הרוטטת בהלמות המכים מעברה השני. יגאל רץ וצירף את משקלו לצידה. היא שלפה צרור מפתחות מכיסה ומבלי להסס נעצה אחד מהם בחור המנעול. לפני שהספיקה לסובב את המפתח, נהדפה הדלת מעט פנימה ויד עטויה בשרוול חליפה בצבע כחול כהה נדחקה בעדה. באופן מתמיה שלפה איה את הטלפון שלה וקירבה אותו אל הדלת. היא החליקה את אצבעה על המסך ואז לחצה בהחלטיות במרכזו. הצליל שנשמע מן המכשיר דמה מאוד לדריכת אקדח. מן הצד

השני נשמעה קללה והיד בחליפה הכחולה נמשכה בחופזה מהרווח. הדלת נטרקה בשנית ואיה הצליחה לנעול אותה. "טריק נחמד", אמר לה יגאל, מהנהן לכיוון הטלפון שלה. "תודה", השיבה. "אתה רוצה להסביר לי למה נכנסה לי עכשיו חבורה של נבלות לעסק בחיפוש אחריכם?". גבי ויגאל החליפו מבטים. "למה את חושבת שהם מחפשים אותנו?", שאל גבי. היא גלגלה את עיניה במופגן. "כי הבחור בעניבה הססגונית שאל אם אתם פה, וכשאמרתי לו שזה לא עניינו הוא איים עלי במקל שלו". "הוא תקף אותך?", שאל גבי, מבין מהתיאור שנתנה שזה אותו אדם שפרץ לבית סבו. "איים, אמרתי", השיבה איה. "אמרתי לו להניח את המקל אם הוא לא רוצה לחטוף כדור בלבב. לא נראה שהוא לקח אותי ברצינות, אז יריתי עליו". "ירית?!", קרא יגאל. "איה, את לא יכולה לירות ככה באנשים, אקדח מול מקל זה לא ממש פרופורציונלי". "תירגע יגאל", השיבה בלגלוג. "התכוונתי לרמקול הישן שאימא התקינה בשביל מקרים שכאלה, זה שמשמיע קולות ירי כשמפעילים אותו. הם קפצו בבהלה ואני קפצתי ורצתי לכאן". היא הביטה בגבי, "אתה מתכנן להשתקע שם?", שאלה. הוא הסמיק, מבין לפתע שהוא עדיין עומד על הסולם. הוא חטף את המעטפה מתוך התא, ירד שני שלבים בסולם וקפץ את שאר הדרך למטה. "איך אפשר לצאת מכאן?", שאל, מביט סביב. לא נראה שהייתה עוד דלת בחדר, ואף לא חלון אחד לרפואה. נראה שיגאל חשב כמוהו. "מה קרה לדלת האחורית שהייתה כאן פעם?", הצביע לצד הרחוק של החדר. רק תאים על גבי תאים עמדו מול אצבעו. איה נאנחה. "אני מבינה שלא אקבל הסבר על מה שמתרחש פה", אמרה והחלה לפסוע לכיוון שאליו יגאל הצביע. כמו במענה לדבריה, החלו להישמע שוב הלמות מצידה השני של הדלת. איה החישה את צעדיה וסימנה ליגאל וגבי לבוא אחריה. "הדלת האחורית עדיין כאן", אמרה בעודה בוחרת מפתח אחר מתוך הצרור שעדיין היה בידה. "היא פשוט קיבלה עיצוב קצת אחר". היא ניגשה לעמודה של תאים גדולים למדי, פתחה תא שניצב מעט מעל לראשה, ואז פתחה את שלושת התאים שבינו לבין הרצפה. מעבר לדלתות התאים התגלתה נישת קטנה,

ובצידה האחורי עמדה דלת ישנה וחבוטה. "אין לכם מה לחשוש מאנשים עם מקלות מעבר לדלת", הרגיעה אותם איה. "שיחקנו גם עם העיצוב בצד השני, יש שם מעבר שמתחבר לסמטה הצמודה". גבי עבר ראשון את הדלת. מאחוריו שמע את יגאל אומר לאיה, "אני מציע שתבואי איתנו, אי אפשר לדעת כמה זמן האורחים הלא־קרואים הללו יישארו כאן". היא צחקה ואמרה, "יש להם בערך שתי דקות להתחפף מפה. הפעלתי גם את האזעקה השקטה כשלחצתי על הרמקול של אימא, הבחור בעניבה המסנוורת ירגיש הרבה פחות חופשי עם המקל שלו כשחצי מהשוטרים בעיר יופיעו כאן". "תודה על העזרה איה", אמר יגאל. "אני מקווה להחזיר לך בהזדמנות". הוא הצטרף לגבי שחיך לעבר איה חיוך פרידה ביישני. היא צחקה שוב. "גבי, אתה מוזמן לכאן תמיד. גם אם אין לך מה להפקיד...". הוא הסמיק שנית ויצא, משאיר מאחוריו את צליל צחוקה.

"עוד תה?", הציעה רותי ליהודה. "לא, תודה", השיב. "זה היה נחמד מאוד לשבת ולהעלות זכרונות על אבי, אבל אני חושש שעלי ללכת". "כבר?", התפלאה. "אתה לא רוצה לחכות שגבי ויגאל יחזרו?". הוא נד בראשו. "זה לוקח יותר מדי זמן, חשבתי שהם כבר יגיעו בינתיים. אני אלך לקדם דברים מהצד שלי, תעדכני אותי מה הם גילו". היא הביטה בו בהבנה פתאומית. "הפעם האחרונה שראית את גבי לא הסתיימה בצורה טובה כל כך, נכון?". הוא היסס. "הייתי חייב לנתק כל קשר איתו כשנכנסתי לחקירה הנוכחית, זה פשוט היה מסוכן מדי עבורו להיות בקרבתו. מובן שלא יכולתי להסביר לו את זה, כך שנאלצתי... נאלצתי לגרום לו לעזוב מרצונו". הוא נאנח בכבדות וקם על רגליו. "דיברתי אליו בצורה שאף אב לא אמור לדבר בה אל בנו. לא העליתי על דעתי שאבי יערב אותו בחקירה... אני חושב שמוטב אם תכניי אותו בהדרגה למעורבות שלי בפרשה". היא הנהנה בצער והוא החל ללבוש את מעילו. הוא קרב אל הדלת כשלפתע היא נפתחה ושתי דמויות נגלו בפתח.

"אבא?!"

על מנת להכיר את המשפחות ראש צורים ביקשנו מהן לענות בקלילות על כמה שאלות, והתוצאה לפניכם.

משפחת לוריא

היא

הוא

יונית, 36,
למשפחת אפל
גדלה ברחובות.
בת גרעין יחד
בסניף עזרא
רחובות.
עובדת במשרד
פרסום אשחר
בירושלים

יונה, 36, גדל
בירושלים.
בן גרעין מתן בסניף
עזרא מרכז.
עובד כפסיכולוג בבית
חולים הדסה ע"כ.

ילדים זה שמחה

איתי (15) נעם (13) נטע (10) איילה (8) גור אריה (6)

מיקום בישוב

רחוב ספיר

גרנו בעבר:

בפתח תקווה ובכפר עציון

5. אילו הייתם זוכים בלוטו, מה הדבר הראשון שהייתם קונים? **לא נראה לנו שהיינו זוכים, אז מנמיכים ציפיות.**
6. הודו והמזרח או אירופה וארה"ב? **ארה"ב מעולה לנו.**
7. אוכל ביתי או אוכל קנוי? **ביתי.**
8. חליפת טוקסידו או טי שרט? **טוקסידו, ברור...**
9. קיץ או חורף? **יונה – חורף יונית- קיץ**
10. סמארטפון או טלפון קווי? **סמארטפון.**

1. איזו מתנה לא הייתם רוצים לקבל? **כלב או חתול או דג...**
2. אילו היית בונה את בית חלומותיך באיזה חדר היית משקיע את עיקר מחשבותיך? **הבית שלנו אחלה אז היינו משחזרים.**
3. מה החפץ הכי חשוב בבית שלכם? **מכונת קפה.**
4. איזה מאכל לא תסכימו לאכול לעולם? **יש המון כאלה..**

היא

נורית, 38, למשפחת ארבל גדלה בגבעת המבשר בירושלים.
בת שבת אחדות בסניף שונר"א ירושלים.
עובדת כרכות בנות שרות לאומי בירושלים באגודה להתנדבות, השנה בחופשת לידה
אוהבת
את השקט בערב אחרי שכולם נרדמים

הוא

חיים, 38, (לבית רוזנבוים) גדל בבית אל.
בן שבת אחדות בסניף אריאל בית אל.
עובד משרד הבטחון, השנה בשבתון ולומד תואר שני.
אוהב

את אחד בספטמבר ושנ"צ בשבת

ילדים זה שמחה

עמית (14) אלה (12) רוני (8.5) נדב (4) ורועי (3 חודשים)

מיקום בישוב

רחוב ספיר בין גייסון ומאך

גרנו בעבר

בגבעת המבשר, במצפה דני, בראש צורים מתחת למשפ' ליפשיץ.
מ-2008 בביתנו הנוכחי

7. מה עדיף למצוא בבית ג'וקים או עכברים? נורית - גוקים- איתם אני מסוגלת להתמודד. חיים: שאלה לא רלוונטית. נורית מנקה כל כך הרבה שאין להם סיכוי להסתנן.
8. סטייק או לזניה? סטייק בצהריים ולזניה בערב.
9. מאחר או מגיע בזמן? נורית: משתדלת בזמן. ההשתדלות גם נחשבת, לא? חיים: תמיד מאחר ושנים מתחייב שממחר אתחיל לשנות את המנהג הרע הזה. אבל באמת ממחר.
10. הליכה על שפת הים או הליכון מול הטלוויזיה? על שפת הים.
11. דבר שלא הייתם רוצים שאנשי ראש צורים ידעו עליכם... חיים: שעד כיתה ד' הייתי עם פיאות מאחורי האוזניים ושהייתי רב טוראי מצטיין בצבאות ה'!!! נורית: שעם השנים והלידות אני מאבדת את הזיכרון כך שאם תפגשו בי בעוד 5 שנים ואהנהן בראשי זה מתוך נימוס כי אין מצב שאזהה אתכם....

1. אילו היו כותבים ספר על חייך, מה היה שמו? "ממחר אני מתחיל" (תבחרו לבד - דיאטה/ספורט/לא לאחר/ללמוד וכו' וכו').
2. אם הייתם זוכים בלוטו, מה הדבר הראשון שהייתם קונים? סוגרים משכנתא ומיד אח"כ יוצאים ל -6 חודשים של טיול קראוונים משפחתי בארה"ב.
3. באיזו מדינה הייתם רוצים לבקר, ומדוע? נורית: ארה"ב. חולמת על ניו יורק.... חיים: גמיש (-: , מוכן לבקר בכל מקום למעט אזורי שליטה של דאעש)
4. איפה תהיו באולימפיאדה הבאה? כנראה בסלון ביתנו, נצפה ונצחק על כל המפשלים, כאילו שאנחנו יכולים לעשות שמינית ממה שהם עושים.....
5. איזה מאכל לא תסכימו לאכול לעולם? נורית: פסטה עם קוטג' וקטשופ (רק המחשבה על הרעש שזה עושה גורמת לי לבחילה...). חיים: גבינות עובש. לא הבנתם שזה מקולקל ומוכרים לכם חיידיקים???
6. קיץ או חורף? נורית וחיים - לגמרי קיץ!!!!!!!

אז בואו נניח שאתם שוכרים בקיבוצנו בין שבע לחמש עשרה שנים, ארבעה ילדים חולקים חצי חדר, המטבח במסדרון, השכירות רבה ומס השוכרים דוחק, והנה בחסדי שמיים זכיתם בהגרלה ונפלה בחלקכם הזכות הגדולה לבנות בית נאמן בראש צורים. אז אחרי שהתלבטתם רבות בין שני הבתים האחרונים שנשארו (שנראים, כמובן, בדיוק אותו דבר), דיסקסתם שוב ושוב על הכיוון של המטבח והאם ניתן להזמין לארוחת שבת אנשים מעל גובה 1.37, או שיש חשש שיתקע להם הראש בגרם המדרגות שמעל פינת האוכל - הנה כבר האחוזה נראית מעבר לאופק. כל מה שנשאר הוא למצוא קבלן, להשיג היתר בנייה, לשנות את התכנון, להזיז את הלול, לסלול עוד כביש, מגרש חניה, להקים ככה בקטנה עוד כמה דירות לרווקיה, לשפץ את חדר האוכל, אה וכמובן לבנות. והנה אתם כבר שם - יושבים לכם בנחת על הגג המשופע עם כוס קפה ביד אחת ויד שניה מחזיקה בדוד שמש כדי לא ליפול, נוף לים (או לאלון שבות) והמון שמחה בלב. ואז כשאתם כבר יכולים להריח את ריחם המבלבל של הוורדים שתשתלו בגינה המקסימה, שתקימו בשניים וחצי המטרים המפרידים בין הקיר שלכם לגדר של השכנים - פתאום מגיח מעבר לפינה המכשול האחרון: "כיוונים נוספים".

"כיוונים נוספים" הינו יום מיונים אינטנסיבי שמחויבים לעבור כל אלו שרוצים להימנות עם קהילת ראש צורים. מטרת היום היא כשמו, לקבוע האם תוכלו להמשיך ליעד הנכסף - להיות חברי קיבוץ בעלי זכות הצבעה שיכולים ליטול חלק בהחלטות שישנו את חיי הקיבוץ כמו "נוסח התפילה בראש צורים בסליחות ספרדיות של ימים נוראים בהם עלה שליח ציבור אשכנזי" או להישאר סתם שוכרים חסרי השפעה, ובמילים אחרות, לבדוק כיוונים נוספים. אך אל דאגה, גם אם חלילה לא תעברו את הבדיקה הקפדנית - 2250 השקלים ששילמתם עבורה לא ירדו לטמיון, משום שעל פי הנהלים ב"כיוונים נוספים" ניתן להשתמש בתוצאות המיונים עד חמש שנים לאחר שנערכו, ותוכלו להמשיך ולא לעבור בעזרתן גם כשתנסו להתקבל ליישובים נוספים (קרדיט לפזית אפשטיין).

אז לבשתם את מיטב מחצלותיכם, שמתם את הילדים לישון אצל סבא וסבתא כבר מהערב קודם, לקחתם יום חופש והתייצבתם בשבע וחצי בקיבוץ צרעה, עכשיו כל מה שנשאר לכם הוא רק לקוות שאת כל התכונות השליליות שלכם, שהצלחתם להסתיר במהלך עשר השנים בממוצע שאתם חיים בראש צורים: כשאתם עומדים בתור במרכולית, או מעבירים שיעור פרשת שבוע לילדי גן מעיין, או מתנדבים לוועדת קיימות ומבשלים ארוחות ליולדות שאוכלות רק טבעוני - את כל התכונות האלה לא יגלו פתאום היום בעשר השעות הקרובות. למזלכם, אתם נמנים עם הקוראים הקבועים של הטור שלי ולכן הרווחתם ובגדול, כי אני עומדת עכשיו לגלות לכם את כל הסודות, ולתת לכם כלים שיסייעו לכם לעבור את היום בהצלחה כדי שתוכלו להמשיך וליהנות מהעיתון המצוין "עלי צורים" גם בחמישים השנים הבאות בעז"ה.

אז דבר ראשון, היו מוכנים לכך שמטרת היום היא התשה. הצטיידו בחפיסת כדורי אקמול וארבעה עפרונות מחודדים. לדוגמא, משימה חביבה כמו לסמן "מסכים" / "לא מסכים" על משפטים שונים, נעשית מעט מטרידה כשאתם מגלים כשלפניכם לא פחות מ-480 משפטים, וגם עוד מטלה די שגרתית של לכתוב על תכונה האם היא "מגדירה אתכם" / "ממש מגדירה אתכם" / "לא מגדירה אתכם" / "בכלל לא מגדירה אתכם", פתאום נראית מאיימת כאשר מסך המחשב מתמלא ב-180 תכונות. אך ברגע שסיימתם את התכונה האחרונה, וסוף סוף אתם נושמים לרווחה כשמופיע הריבוע "המשימה הושלמה" מופיעה לפתע המשימה לשייך את 180 התכונות האמורות לעיל לבן הזוג שלכם זה בדיוק השלב שבו אתם תוהים לעצמכם מה היתה הכוונה ב"לא טוב היות האדם לבדו" והאם באמת זה עדיין רלוונטי היום. ומובן, שלב ליבו של כל שאלון מתיש כזה הוא לבלבל את המועמד, להציג לו 15 משפטים שכולם אומרים פחות או יותר אותו דבר כדי לראות אם הוא עקבי. ובעודי ממלאת בפעם העשרים שאיני מסכימה עם המשפט "אני שקרנית כפייתית", כמו שלא הסכמתי עם "אני נוטה לשקר לעיתים קרובות" וגם עם "אני משקרת באופן כרוני", תהיתי לעצמי: לו באמת הייתי שקרנית כפייתית, האם דווקא במילוי השאלון הזה היה הרגע המכונן בו הייתי

מחליטה לחרוג ממנהגי, להתחיל לדבר אמת ולהתוודות על הכל? לא בטוח. ובעודי מנסה להיזכר בהגיעי ל"אמביציוזי" מה מילאתי ב"שאפתני", לא הבנתי איזה אדם ממלא על עצמו שאינו שאפתני, כי ברור שלכל מי שנמצא כעת בכיסא הזה יש לפחות שאיפה אחת – לסיים סוף סוף את השאלון. אם תצליחו לעבור את השלב המתיש כשברשותכם נותרו עדיין מספר כדורי אקמול (ניתן לשלב עם נורופן כל ארבע שעות), תקבלו חוברת עם שישה ציורים, על כל ציור יש לכתוב סיפור של לא פחות מעשרים שורות. סתם, ככה בקטנה, שישה סיפורים, על הדרך, לא משהו מסובך שלא יוצא לכם לעשות באופן יומיומי. ברור שגם זה דבר מאוד חשוב בבדיקת ההתאמה שלכם לקיבוץ. אני, אישית, לא הייתי רוצה להיות שכנה של אנשים שלא מסוגלים סתם לאלתר שישה סיפורים ברבע שעה, עם כל הכבוד לאינטגרציה, שכנים כאלה יכולים להוות ממש השפעה רעה על הילדים שלי. מובן שמאוד חשוב לזכור שאתם לא צריכים רק להפוך בין רגע לשייקסיפר, אלא נוסף על כך גם בוחנים אתכם ורוצים לגלות את כל הצדדים האפלים שעד כה הסתרתם, אז אם אחת התמונות היא במקרה אדם שקופץ מבניין גבוה, אל תחשבו חלילה לכתוב על אדם שרוצה להתאבד ובכך לחשוף את הנטיות האובדניות שלכם, אלא חברו סיפור קליל על מישהו שהציב טרמפולינה גדולה בתחתית הבניין ורצה לבדוק על בשרו את תיאוריית התפוח של ניוטון. גם כאשר יהיה לפניכם ציור של אדם שמניף סכין חדה על צווארו של אדם אחר – אין מה לחשוב בכלל בכיוון שלילי שעלול לרמוז על הנטייה לאלימות שחבויה בתת המודע שלכם ורק מחכה שתהיו חברי קיבוץ מן המניין כדי להתפרץ החוצה, אלא עדיף לכתוב חמשיר בחרוזים שמתאר כיצד ניתן בעזרת סכין פשוטה להיפטר מסנטר כפול, ואיך האיש עם הסכין עוזר לחברו ומקיים בכך את העיקרון המקודש של ערבות הדדית. ולבסוף השלב המכריע: שלב התרחישים. בשלב זה אתם יושבים עם בן הזוג שלכם וצריכים לחשוב ביחד כיצד תגיבו בסכסוכי שכנים שמתרחשים להם מדי יום

ביומו, וכמו במשימות הקודמות יש סיטואציות שחוזרות על עצמן בעשר צורות שונות כמו: "מדי לילה השכן שלך עושה בחצר מסיבה עד ארבע לפנות בוקר עם מוסיקה רועשת והמון סמים ואלכוהול. כבר עשרים שנה שאתה לא מצליח לישון בגלל המסיבות האלה, נוסף לכך אתה חושש שילדיך בני החמש והשלוש עלולים להיחשף לתרבות רעה בעקבות אופי המוזמנים שפוקדים את החצר המשותפת בשעות הקטנות של הלילה. האם תעיר בעדינות לשכן על התנהגותו או שתמשיך לחיות על כדורי שינה ותמתין בסבלנות שימות ממנת יתר?" בעודי קוראת וחוככת בדעתי כיצד אנהג, פתאום חשבתי איזה מזל יש לי שאני גרה ברחוב בו ל-90% מהשכנים יש ארבעה ילדים מתחת לגיל שש וחיי הלילה של כולנו מסתכמים בטיול מסעיר עם עגלה לבית כנסת בשמונה בערב בניסיון להרדים את הזאטוט התורן. ובנינו, גם אילו אחד השכנים היה עורך מדי לילה מסיבת טבע בחצר, מה היה הסיכוי שאני בכלל אדע על זה אם כל ערב בתשע אני כבר במיטה? לא ברור.

אז לסיכום, לכל מי שעדיין חוכך בדעתו אם הוא רוצה אותי כשכנה שלו, בואו ואשים את הקלפים על השולחן: שמי אסנת ניר, בת 32, גרה בראש צורים שש שנים וחצי, לא משתמשת בסמים קשים באופן קבוע, לא השתתפתי בקטטה אלימה בחודש האחרון. מודה ומתוודה שפה ושם יצא לי לצלם שניים שלושה דפים לשימוש אישי במקום העבודה, ויכול להיות שפעם אפילו לקחתי הביתה בטעות ניילונים אחת, אבל מובן שאני חושבת שזה דבר מאוד חמור, מזמן זנחתי את מעשיי הרעים ואני עסוקה בעשיית תשובה. אם אראה אתכם זורקים משהו אורגני לפח הכתום, סתם מפני שאתם מתעצלים לפתוח את החום – לא אלשין עליכם למועצה, ואפילו אם תרדו לשוליים בפקק בצומת הגוש ובסוף לא תפנו ימינה – אקח איתי את הסוד הזה לקבר. רוצה מאוד לקבוע את ביתי בראש צורים כחברת קיבוץ שוות זכויות וחובות, ומבטיחה לשכני העתידים שגם אם אגלה איך עושים את זה – לא אגנוב מהם מים. אנא שקלו את בקשתי בחיוב. תודה!

